

PUTEM ODRŽIVOSTI

Korak po korak do
bolje budućnosti

**ZAŠTO SU CERTIFICIRANI PROIZVODI
BOLJI ZA TEBE I OKOLIŠ:**

Sve što trebaš znati o
oznakama i standardima

FLEKSITARIJANSTVO:

Planet možeš čuvati i
svojom prehranom

ZBOGOM PLASTICI:

Kako smo odabrali prelazak
na ekološke alternative

**Djela,
ne riječi.**

Kaufland

NE POSTOJI PLAN(ET)

Draga čitateljice, dragi čitatelju,

iznimno nas veseli što ti možemo predstaviti prvi magazin održivosti Kauflanda. Kao jedan od vodećih trgovačkih lanaca u Hrvatskoj i dio Grupe Schwarz, europskog lidera u maloprodaji, svjesni smo svoje socijalne, ekonomske i ekološke odgovornosti te od samog početka našeg poslovanja u Hrvatskoj provodimo razne projekte kojima pozitivno utječemo na okolinu u kojoj poslujemo.

Velik naglasak stavljamo na održivu nabavu, a to znači da radimo s odabranim i odgovornim dobavljačima koji nam pomažu u kreiranju atraktivnog održivog asortimana te s nama koračaju putem zelenije budućnosti.

Promišljajući održivi asortiman identificirali smo pitanja na koja pomoću ovog magazina želimo odgovoriti: Što određeni certifikati označavaju? Kako prepoznati certificirane proizvode? Zašto su pojedini certifikati bitni i kakve uopće veze imaju s održivošću?

Nadamo se da ćeš na sljedećim stranicama pronaći odgovore i uživati u čitanju i učenju nečeg novog te da će te neki naši savjeti motivirati da zajedno s nama napraviš važan korak prema održivijoj budućnosti!

Kao što kaže i naš slogan: Djela, ne riječi.

Srdačan pozdrav
Kaufland Hrvatska k.d.

Patrick Rudat
Predsjednik Uprave

Daniel Šturm
Član Uprave za Nabavu

Sadržaj

IMPRESSUM

IZDAVAČ:
Kaufland Hrvatska k.d.

GLAVNA UREDNICA:
Ivana Rašeta

UREDNICI RUBRIKA:
CVOKE d.o.o.
Ivona Biljuš

SURADNICI:
Odjel za društveno
odgovorno poslovanje
Kaufland Hrvatska k.d.

**DIZAJN I GRAFIČKI
PRIJELOM:**
CVOKE d.o.o.

FOTOGRAFIJE:
Arhiva Kaufland Hrvatska
k.d. i Kaufland International
Shutterstock

TISAK:
RADIN PRINT d.o.o.

NAKLADA:
1500 primjeraka

*Ovaj magazin je tiskan na
100% recikliranom papiru.*

4	ODRŽIVOST: Put ka zelenijoj budućnosti
10	Što su certifikati i kako ih prepoznati
12	ACS: Održivi uzgoj za bolju budućnost
13	MSC: Siguran put od mora do tvog stola
14	DOLPHIN SAFE: Dug i siguran život dupina
15	GGN: Održivim putem od polja do stola
16	Da bi BIO bio EKO, mora li biti i ORGANIC?
17	EU-BIO: Odaberi proizvode iz ekološke proizvodnje
18	10 razloga zašto odabrati hranu iz ekološke proizvodnje
20	VEGAN TRADEMARK: Samo vegansko, molim!
21	V-LABEL: Vodeća svjetska veganska i vegetarijanska oznaka
22	Mali V-odič: Namirnice životinjskog podrijetla Koje su vrste prehrane
24	Veganuary: Idealna prilika za novo iskustvo
25	Fleksitarijanstvo: Zlatna sredina u prehrani
26	Veganski recepti

30	FAIRTRADE: Pravedna trgovina za održivu budućnost
31	RAINFOREST ALLIANCE: Čuvar kišnih šuma
32	FSC®: Odgovorno gospodarenje plućima svijeta
33	PEFC: Jamstvo odgovornog šumarstva
34	EU ECOLABEL: Provjereno dobro za Europu
35	A.I.S.E. CHARTER FOR SUSTAINABLE CLEANING: Odgovorno i održivo čišćenje
36	BITREX®: Sigurnost djece na prvom mjestu
38	GOTS ORGANIC: Dodir prirode na tvojoj koži
39	OEKO-TEX®: Sigurna i ekološki osviještena moda
39	OCS: Nosi organske materijale
40	COTTON MADE IN AFRICA: Pošteni prema ljudima i okolišu
41	GRS: Novo ruho starih materijala
41	RCS: Staro za novo – reciklirani materijali
42	Pusti, pusti (brzu) modu
46	BEZ AMBALAŽE: Svježina s minimalnim ekološkim otiskom
48	SAVJESNO PAKIRANO: Manje je više

49	ŠTEDIMO VODU: Svaka kap je bitna
50	PreZero: Kružno gospodarstvo za bolju budućnost
51	REset Plastic: Manje plastike, više reciklaže!
52	e-punionice: Zelena vožnja za zelenu budućnost
53	Reci neću hrani u smeću
58	Smjernica za vodu
59	Važnost održivog uzgoja soje
60	Smjernica za dobrobit životinja
62	Smjernica za ribu
64	Rekli smo NE jajima iz kaveznog uzgoja
66	Odgovorno korištenje pesticida
68	Ugovorena proizvodnja
70	Kaufland škola voća i povrća
71	K-BIO: 100% prirodno za svaki dan
71	K-TAKE IT VEGGIE: Hrana biljnog podrijetla kojoj je teško odoljeti
72	K-FREE: Prigrli okus bez kompromisa

ODRŽIVOST:

Put ka zelenijoj budućnosti

U današnjem užurbanom svijetu, često zaboravljamo koliko je naša Zemlja dragocjena. **Održivost je ključ za očuvanje našeg okoliša i osiguranje bolje budućnosti za generacije koje dolaze.** Ali što točno održivost znači i kako joj možemo doprinijeti?

Što je održivost?

Održivost^[1] se odnosi na **spособnost zadovoljavanja trenutnih potreba bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe.**

To uključuje **odgovorno upravljanje resursima, smanjenje otpada i zaštitu okoliša.** Održivi način života nastoji uravnotežiti ekološke, društvene i ekonomske aspekte našeg postojanja.

Zašto je održivost važna?

- ✓ **Zaštita prirodnih resursa** – naši prirodni resursi su ograničeni, a održivo korištenje pomaže u njihovom očuvanju za buduće generacije.
- ✓ **Borba protiv klimatskih promjena** – održivi načini proizvodnje i potrošnje smanjuju emisiju stakleničkih plinova, pomažući u borbi protiv globalnog zatopljenja.
- ✓ **Zdraviji život** – održive prakse dovode do čistijeg zraka, vode i hrane, što doprinosi boljem zdravlju zajednica.
- ✓ **Ekonomске prednosti** – održiva rješenja mogu dugoročno smanjiti troškove kroz efikasnije korištenje resursa i smanjenje otpada.

IZVORI:

[1] <https://unity.edu/articles/what-is-sustainability/#importance-of-sustainability>

Kako KAUF LAND doprinosi održivosti

U Kauflandu, **preuzimanje odgovornosti za okoliš** nije samo dio naše korporativne politike, već **temeljni princip našeg poslovanja**. Klimatske promjene, oskudica prirodnih resursa i gubitak raznolikosti vrsta zahtijevaju hitne i učinkovite akcije.

Evo kako mi u Kauflandu doprinosimo održivosti i čuvamo naš planet za buduće generacije:

✓ POSVEĆENOST ZAJEDNICI

Aktivno sudjelujemo u brojnim društveno-odgovornim inicijativama koje podržavaju lokalne zajednice (poput Kaufland škole voća i povrća kojom podižemo svijest o važnosti zdrave prehrane i njenog utjecaja na zdravlje djece, te doniramo hranu školama).

✓ SMANJENJE EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA

Smanjujemo, izbjegavamo i kompenziramo emisije stakleničkih plinova u svim aspektima našeg poslovanja.

✓ REKILIRANJE PLASTIKE

Prikupljamo, sortiramo i ponovno upotrebljavamo plastiku te potičemo kružni proces recikliranja.

✓ ODRŽIVI ASORTIMAN

Konstantno širimo održivi asortiman i nudimo bio proizvode vrhunske kvalitete po pristupačnim cijenama.

✓ PODRŠKA DOMAĆIM PROIZVOĐAČIMA

Podupiremo domaće proizvođače otkupom njihovih proizvoda poput voća, povrća, mliječnih proizvoda i suhomesnatih specijaliteta.

✓ ZALAGANJE ZA ODRŽIVI UZGOJ ŽIVOTINJA

Vodimo računa o uzgoju i uvjetima držanja životinja te provodimo redovite kontrole kvalitete proizvoda.

✓ SPRJEČAVANJE BACANJA HRANE

Svježe proizvode koji se ne prodaju doniramo registriranim posrednicima u lancu doniranja hrane te svoje zaposlenike i kupce motiviramo da ne bacaju hranu.

✓ KORIŠTENJE ORGANSKOG PAMUKA ZA TEKSTIL

Kad god je moguće, za svoj tekstil koristimo pamuk organskog podrijetla, zahvaljujući kojem tekstil dobiva GOTS certifikat (Global Organic Textil Standard).

✓ EDUKACIJA ZAPOSLENIKA

Redovito educiramo i osposobljavamo naše zaposlenike za održivo djelovanje.

✓ SMANJENJE MIKROPLASTIKE

Postupno odbacujemo upotrebu mikroplastike u našim proizvodima gdje god je to moguće.

✓ VEGE PROIZVODI

Stalno širimo ponudu veganskih i vegetarijanskih proizvoda te promoviramo održivu prehranu.

✓ ODGOVORNO KORIŠTENJE PALMINOG ULJA

Zalažemo se za odgovorno postupanje s palminim uljem čija proizvodnja za posljedicu ima uklanjanje golemih površina prašuma, čime se uvelike narušava bioraznolikost.

✓ E-PUNIONICE

Na parkiralištima svih naših trgovina nalaze se e-punionice.

✓ SMANJENJE AMBALAŽNOG OTPADA

U okviru strategije REset Plastic postavili smo si cilj da do 2025. godine smanjimo vlastitu potrošnju plastike za 20% i osiguramo da 100% naše ambalaže postane maksimalno reciklabilno – upotrijebit ćemo u prosjeku 25% recikliranog materijala za proizvodnju ambalaže vlastite marke do 2025. godine.

Kaufland je posvećen stvaranju održivije budućnosti putem konkretnih akcija i inicijativa. Naš cilj je ne samo poslovati odgovorno, već i inspirirati naše kupce i zajednice da se pridruže našim naporima u očuvanju našeg planeta.

**Zajedno
možemo napraviti
značajnu razliku!**

Kako TI možeš doprinijeti održivosti

✓ REKILIRAJ

Razvrstaj otpad i recikliraj materijale poput papira, plastike, stakla i metala.

✓ SMANJI POTROŠNJU PLASTIKE

Koristi platnene torbe umjesto plastičnih vrećica i višekratne boce za vodu.

✓ ŠTEDI ENERGIJU

Isključi svjetla i uređaje kada ih ne koristiš te koristi energetske učinkovite žarulje i uređaje.

✓ PODRŽI ODRŽIVU MODU

Kupuj odjeću od ekoloških materijala i izbjegavaj brzu modu, recikliraj ili doniraj staru odjeću.

✓ KONZUMIRAJ LOKALNU HRANU

Podrži lokalne poljoprivrednike i smanji ugljični otisak kupnjom lokalno uzgojene hrane.

✓ KORISTI ODRŽIVI TRANSPORT

Pješaci, koristi bicikl ili javni prijevoz kad god je to moguće te smanji upotrebu automobila.

✓ ŠTEDI VODU

Popravi curenje slavina, instaliraj štedne slavine i tuševe te koristi vodu odgovorno.

✓ PODRŽI ODRŽIVE BRENDOVE

Kupuj proizvode od tvrtki koje se zalažu za održivost i društvenu odgovornost.

✓ POSADI VRT

Ako si u mogućnosti, posadi svoj vrt i uzgajaj povrće i začine te koristi kompost za smanjenje otpada i poboljšanje tla.

✓ EDUCIRAJ SE I ŠIRI SVIJEST

Informiraj se o održivosti i širi svijest među prijateljima i obitelji.

Zajedničkim snagama do održive budućnosti

Održivi način života ne mora biti težak ili kompliciran. Svaki korak koji poduzmemo, ma kako malen bio, doprinosi velikoj promjeni jer **male promjene u svakodnevnim navikama mogu imati ogroman utjecaj na očuvanje našeg planeta.** Zajedno možemo stvarati svijet u kojem će i buduće generacije moći uživati u ljepotama prirode i zdravom okolišu.

Zakoračimo već danas zajedno prema zelenijoj i održivijoj budućnosti!

ŠTO SU CERTIFIKATI i kako ih prepoznati

Što su certifikati

Certifikati su **oznake na proizvodima koje označavaju održive proizvode.**

Služe kao jamstvo kvalitete i usklađenosti s određenim standardima, a kupcima pomažu da donesu informirane odluke prilikom odabira i kupnje proizvoda.

Kako prepoznati certifikate

Kaufland se trudi pružiti širok spektar proizvoda koji zadovoljavaju različite standarde kvalitete, sigurnosti i održivosti. Time odgovara na potrebe i očekivanja svojih kupaca. **Certifikati omogućuju kupcima da brzo prepoznaju proizvode koji su u skladu s njihovim vrijednostima i potrebama.**

Budući da **svaki certifikat ima pripadajući logotip koji je prikazan na pakiranju proizvoda**, kupac može brzo i lako prepoznati o kakvom je proizvodu riječ i tako lakše donijeti odluku o kupnji.

Certifikati na policama Kauflanda

Prilikom sljedeće kupnje u Kauflandu obrati pažnju na certifikate na proizvodima koji označavaju da kupuješ kvalitetne, sigurne i održive proizvode. Certifikati su tu da ti olakšaju izbor i osiguraju da tvoja kupnja bude u skladu s tvojim vrijednostima. **Kupuj održivo i podrži proizvode koji čine razliku!**

*Napomena: prikaz kataloga služi za ilustrativne svrhe te prikazana ponuda, uključujući i cijene, nije aktualna.

Oznaka:

Naziv:

**Aquaculture
Stewardship Council**

Područje:
akvakultura

Oznaka osigurava da su ribe i drugi vodeni organizmi uzgojeni na društveno odgovoran način bez stvaranja štete za okoliš.

Saznaj više:
www.asc-aqua.org

Repovi kozica
smrznuto, očišćeno
225 g

ASC: Održivi uzgoj za bolju budućnost

Brz rast akvakulture doveo je do onečišćenja vode, lošeg upravljanja ribogojilištima, oštećenja lokalnog okoliša i loših radnih uvjeta.

Aquaculture Stewardship Council (Vijeće za upravljanje akvakulturom) je neprofitna i neovisna organizacija osnovana 2010. godine od strane WWF-a kako bi upravljala globalnim standardima za odgovornu akvakulturu.

ASC certificirani uzgajivači neovisno se ocjenjuju i prate stroge ASC standarde te preuzimaju društvenu i ekološku odgovornost:

- ✓ štite okoliš
- ✓ paze na zdravlje i dobrobit riba
- ✓ ne koriste hranu koja doprinosi prekomjernom izlovu
- ✓ osiguravaju sigurne i poštene radne uvjete
- ✓ uzimaju u obzir prava i potrebe okolnih zajednica

Podrži odgovornu i održivu akvakulturu

Odabirom proizvoda s oznakom ASC pridonosiš ekološkoj i društvenoj odgovornosti, dok uživaš u ribi i plodovima mora iz uzgoja.

MSC: Siguran put od mora do tvog stola

Marine Stewardship Council (Vijeće za očuvanje mora) međunarodna je neprofitna organizacija s ciljem poticanja održive ribolovne prakse.

Održivo ribarstvo odnosi se na smanjenje prekomjernog izlova ribe, očuvanje morskih ekosustava i osiguravanje dugoročne upotrebe morskih resursa među ljudima koji ovise o ribolovnim aktivnostima.

Certifikat MSC osigurava:

- ✓ dobro stanje ribljih zaliha
- ✓ zaštićena morska staništa
- ✓ minimalan prilov

MSC-ov program certificiranja ispunjava zahtjeve najbolje prakse koju su odredili Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (UN FAO) i ISEAL, globalna udruga za standarde održivosti.

Budi dio održive priče

Kupovinom proizvoda s oznakom MSC pridonosiš očuvanju zdravih ribljih populacija i promoviranju održive ribolovne prakse na svjetskoj razini.

Oznaka:

Naziv:

**Marine Stewardship
Council**

Područje:
**izlov ribe i drugih morskih
organizama iz prirodnih
staništa**

Ova oznaka jamči da su ribe i morski organizmi uhvaćeni u divljini i u skladu s ribarskim standardom održivosti.

Saznaj više:
www.msc.org

Favourites

Haringa
Filet u kremi
salsa pikant
200 g
*ocijeđena masa 100 g

Oznaka:

Naziv:
dolphin SAFE

Područje:
ribolov

Proizvodi vezani uz izlov tune kod kojih ne postoji opasnost ulova dupina.

Saznaj više:
www.savedolphins.eii.org

File tune
u suncokretovom
ulju
3x80 g

DOLPHIN SAFE: Dug i siguran život dupina

Izlov ribe, posebice tune, može ostaviti značajan trag na morski ekosustav i organizme koji u njemu žive. Zdrava populacija dupina je ključna za zdrav morski ekosustav – zato je nužno paziti da im ni na koji način ne štetimo.

Oznaka dolphin SAFE osigurava da je tuna u proizvodu ulovljena na način koji ne šteti dupinima.

Brini o dobrobiti podmorskog svijeta

Ako želiš podržati prakse u ribarstvu koje ne štete dupinima i zaštititi morske sisavce, kupuj isključivo tuna proizvode s oznakom dolphin SAFE. Nalazi se i na pakiranjima proizvoda naših robnih marki koji sadrže tunu i koje odlikuju visoka kvaliteta i povoljne cijene.

GGN: Održivim putem od polja do stola

GGN oznaka odnosi se na certificirani i odgovorni uzgoj te transparentnost. GGN oznaku možeš pronaći na voću i povrću, plodovima mora iz uzgoja (proizvodima akvakulture), cvijeću i ukrasnom bilju.

Svi proizvodi s GGN oznakom potječu s farmi koje su neovisno certificirane prema međunarodnom standardu za odgovornu poljoprivrednu praksu i koje su u potpunosti zadovoljile procjenu društvene prakse prema GLOBALG.A.P. procjeni rizika u društvenoj praksi (GRASP).

Za više informacija o podrijetlu proizvoda, posjeti www.ggn.org i upiši GGN ili CoC broj svog proizvoda.

Oznaka:

Naziv:

**GLOBALG.A.P.
Number**

Područje:

**voće, povrće, cvijeće, biljke i
plodovi mora iz uzgoja**

Oznaka ukazuje na proizvode nastale u skladu s odgovornom poljoprivrednom praksom.

Saznaj više:

www.ggn.org

Filet lososa
ca. 200-400 g

Da bi **BIO** bio **EKO**, mora li biti i **ORGANIC**?

Pronađi svoj put u polju

(naizgled) zamršenih naziva i izraza

U Hrvatskoj, kao i u većini zemalja Europske unije, pojmovi „eko“, „bio“ i „organska“ hrana zapravo znače isto.

Svi ovi termini odnose se na hranu koja je proizvedena prema strogim ekološkim standardima, što uključuje uzgoj bez^[1]:

- ✓ sintetičkih pesticida
- ✓ herbicida
- ✓ kemijskih gnojiva
- ✓ genetski modificiranih organizama (GMO)
- ✓ upotrebe antibiotika i hormona u uzgoju životinja

Tri naziva za istu stvar – odaberi jedan, ne možeš pogriješiti

EKO:

Skraćenica za ekološki, najčešće se koristi u hrvatskom jeziku.

BIO:

Dolazi od riječi biološki, češće se koristi u njemačkom govornom području, ali je prihvaćen i u Hrvatskoj.

ORGANSKI:

Dolazi iz engleskog jezika (organic), također je prihvaćen termin u Hrvatskoj.

IZVOR:

[1] https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming_en

Na muci se poznaju junaci – kako se postaje EKO proizvodom

Hrvatska slijedi europske regulative koje definiraju ekološku proizvodnju hrane, prvenstveno Uredbu (EU) 2018/848. Ova uredba jasno propisuje standarde za ekološku proizvodnju, preradu, označavanje i kontrolu ekoloških proizvoda.

Da bi proizvod bio označen kao „eko“, „bio“ ili „organski“, mora proći kroz proces certifikacije od strane ovlaštenih tijela. U Hrvatskoj su za to zadužene akreditirane certifikacijske kuće koje provode stroge kontrole kako bi osigurale usklađenost s propisima.

EU-BIO: Odaberi proizvode iz ekološke proizvodnje

Ekološki znak može se upotrebljavati samo na ekološkim proizvodima koje je certificirala ovlaštena agencija ili ustanova. Njime se potvrđuje da su zadovoljili stroge zahtjeve proizvodnje, prerade, prijevoza i skladištenja.

Ključne značajke uključuju:

- ✓ **Ekološki uzgoj**
Korištenje prirodnih metoda i materijala.
- ✓ **Zabrana GMO-a**
Genetski modificirani organizmi nisu dopušteni.
- ✓ **Održiva proizvodnja**
Fokus na očuvanju okoliša i bioraznolikosti.

Znak se može staviti samo na proizvode koji sadržavaju najmanje 95% ekoloških sastojaka i zadovoljavaju dodatne stroge uvjete u pogledu preostalih 5%.

Oznaka:

Naziv:
EU-Bio

Područje:
prehrambeni proizvodi i napitci

Ova oznaka ukazuje na proizvode nastale u skladu s EU uredbom o ekološkoj proizvodnji.

Saznaj više:
www.bmel.de

Mješavina
za cheesecake
560 g

10 RAZLOGA zašto odabrati hranu iz ekološke proizvodnje

Biranje ekološki uzgojene hrane može donijeti brojne prednosti, od poboljšanog zdravlja do očuvanja okoliša i podrške održivim poljoprivrednim praksama^[1].

Iako ekološka hrana može biti skuplja, mnogi smatraju da su te prednosti vrijedne dodatnog troška.

Kroz promišljene odluke o prehrani, možeš doprinijeti zdravijem načinu života i održivijoj budućnosti.

ZDRAVSTVENE PREDNOSTI

- 1 MANJE PESTICIDA:** Iako su količine pesticida u konvencionalnoj hrani unutar zakonski dopuštenih granica, ekološki uzgojena hrana sadrži manje ostataka sintetičkih pesticida i herbicida.
- 2 VIŠE NUTRIJENATA:** Istraživanja pokazuju da ekološki uzgojeno voće i povrće može sadržavati više antioksidansa i određenih vitamina i minerala^[2], a meso^[3] i mliječni proizvodi^[4] iz ekološkog uzgoja često imaju povoljniji profil masnih kiselina, s više omega-3 masnih kiselina.
- 3 MANJE ADITIVA:** Ova hrana ima manje aditiva, umjetnih boja, konzervansa i sladila što doprinosi zdravijoj prehrani.

DRUŠTVENE I EKONOMSKE PREDNOSTI

- 4 PODRŠKA LOKALNIM POLJOPRIVREDNICIMA:** Kupnjom ekološke hrane često podržavaš manje, lokalne farmere koji koriste održive poljoprivredne prakse.
- 5 BOLJI UVJETI ZA RADNIKE:** Ekološka poljoprivreda obično uključuje bolje radne uvjete za poljoprivrednike i radnike na farmama, jer su manje izloženi opasnim kemikalijama.

EKOLOŠKE PREDNOSTI

- 6 OČUVANJE TLA I VODE:** Ekološki uzgoj koristi prakse koje poboljšavaju plodnost tla, smanjuju eroziju i zagađenje voda. Rotacija usjeva, kompostiranje i korištenje prirodnih gnojiva doprinose zdravlju tla.
- 7 BIORAZNOLIKOST:** Ekološki uzgoj promiče bioraznolikost kroz raznolike poljoprivredne prakse, uključujući sadnju različitih kultura i održavanje prirodnih staništa za divlje životinje.
- 8 SMANJENJE ZAGAĐENJA:** Ekološka poljoprivreda smanjuje upotrebu kemikalija koje mogu zagađivati zrak, vodu i tlo, čime se smanjuje ukupno zagađenje okoliša.

9 ODRŽIVOST

Ekološki uzgoj promovira dugoročnu održivost poljoprivredne proizvodnje, čime se osigurava zdravlje poljoprivrednih zajednica i ekosustava za buduće generacije.

10 DOBROBIT ŽIVOTINJA

Ekološki standardi često uključuju strože propise o dobrobiti životinja, uključujući bolji pristup otvorenom prostoru, prirodiju hranu i humane metode uzgoja i klanja.

IZVORI:

- [1] Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda, <https://www.fao.org/> https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organics-glance_hr The Organic Trade Association, <https://www.ota.com/>
- [2] „Higher antioxidant and lower cadmium concentrations and lower incidence of pesticide residues in organically grown crops: a systematic literature review and meta-analysis” Barański M, Srednicka-Tober D, Volakakis N, Seal C, Sanderson R, Stewart GB, Benbrook C, Biavati B, Markellou E, Giotis C, Gromadzka-Ostrowska J, Rembiałkowska E, Skwarło-Sołtka K, Tahvonen R, Janovská D, Niggli U, Nicot P, Leifert C. British Journal of Nutrition, 2014

- [3] „Composition differences between organic and conventional meat: a systematic literature review and meta-analysis” Srednicka-Tober D, Barański M, Seal C, Sanderson R, Benbrook C, Steinsham H, Gromadzka-Ostrowska J, Rembiałkowska E, Skwarło-Sołtka K, Eyre M, Cozzi G, Larsen MK, Jordan T, Niggli U, Sakowski T, Calder PC, Leifert C. British Journal of Nutrition, 2016
- [4] „Higher PUFA and n-3 PUFA, conjugated linoleic acid, a-tocopherol and iron, but lower iodine and selenium concentrations in organic milk: a systematic literature review and meta- and redundancy analyses” Srednicka-Tober D, Barański M, Seal C, Sanderson R, Benbrook C, Steinsham H, Gromadzka-Ostrowska J, Rembiałkowska E, Skwarło-Sołtka K, Eyre M, Cozzi G, Larsen MK, Jordan T, Niggli U, Sakowski T, Calder PC, Leifert C. British Journal of Nutrition, 2016

Oznaka:

Naziv:

Vegan Trademark

Područje:

širok spektar proizvoda

Pouzdan i međunarodno priznat simbol koji označava proizvode bez životinjskih sastojaka i testiranja na životinjama.

Saznaj više:

www.vegansociety.com/vegan-trademark

bevola
naturals
NATURKOSMETIK

Maslac za tijelo
kokos i shea maslac
200 ml

VEGAN TRADEMARK:

Samo
vegansko,
molim!

Vegan Trademark je međunarodno priznat certifikat za veganske proizvode, kojeg je osnovao 1990. godine The Vegan Society. Ovaj certifikat označava proizvode koji ne sadrže nikakve životinjske sastojke i nusproizvode te nisu testirani na životinjama u niti jednoj fazi proizvodnje.

Simbol možeš naći na širokom spektru proizvoda, uključujući hranu, pića, kozmetiku, sredstva za čišćenje te mnogih drugih proizvoda.

V-LABEL:

Vodeća svjetska
veganska i
vegetarijanska
oznaka

Osnovana 1996. godine u Švicarskoj, V-Label oznaka predstavlja pouzdan, „go-to“ vodič za kupnju za potrošače.

V-Label koristi dvije različite oznake kako bi se jasno razlikovali veganski i vegetarijanski proizvodi:

V-Label za veganske proizvode

Ovu oznaku nose proizvodi koji su pogodni za vegane. Veganski proizvodi ne sadrže nijedan životinjski proizvod ili sastojak. Veganska prehrana i proizvodi potpuno isključuju sve oblike životinjskih proizvoda i nusproizvoda, te se oslanjaju isključivo na biljne izvore.

V-Label za vegetarijanske proizvode

Ovu oznaku nose proizvodi koji su pogodni za vegetarijance. Vegetarijanski proizvodi ne sadrže meso, ribu ili perad, ali mogu sadržavati mliječne proizvode, jaja i med, kao i druge proizvode dobivene od životinja.

Oznaka:

Naziv:

V-Label

Područje:

hrana, kozmetika, neprehrambeni proizvodi te usluge (gastromomija)

Međunarodno priznata i standardizirana oznaka za veganske i vegetarijanske proizvode i usluge.

Saznaj više:

www.v-label.com

Tofu
natur
200 g

Rižini vafli
od jogurta
150 g

Mali V-odič:

Što su sve životinjski proizvodi

Razlika između vegetarijanskog i veganskog načina prehrane temelji se na odsutnosti ili prisutnosti bilo kakvih životinjskih sastojaka. No, što točno jesu životinjski sastojci, odnosno proizvodi - saznaj u nastavku.

U prehrani se „životinjski proizvodi“ odnose na sve proizvode koji potječu od životinja ili su rezultat njihove prerade. To uključuje ne samo meso, već i mnoge druge sastojke koji se dobivaju od životinja.

Evo nekoliko primjera:

MESO

Bilo koji proizvod od mesa uključujući govedinu, svinjetinu, piletinu, janjetinu, ribu, školjke i druge vrste mesa.

MLIJEČNI PROIZVODI

Proizvodi napravljeni od mlijeka, uključujući i mlijeko, sir, jogurt, maslac, vrhnje, kefir i drugi mliječni proizvodi.

JAJA

Jaja bilo koje vrste peradi, uključujući kokošja, pačja, guščja i prepeličja jaja.

MED I PČELINJI PROIZVODI

Med, propolis, pčelinji vosak i matična mliječ.

ŽELATINA

Želatina se dobiva iz životinjskih kostiju, hrskavice i kože, a često se koristi u slatkišima (kao što su gumeni bomboni), želeima, jogurtima i mnogim drugim proizvodima.

ŽIVOTINJSKE MASTI I ULJA

Svinjska mast, loj, riblje ulje i druge vrste masti dobivene od životinja.

KOLAGEN

Protein koji se dobiva iz kože, kostiju i vezivnog tkiva životinja, često se koristi u kozmetičkim proizvodima i dodacima prehrani.

KOZMETIČKI I HIGIJENSKI PROIZVODI

Sastojci kao što su lanolin (dobiven iz ovčje vune), karmin (dobiven iz insekata za crvenu boju), keratin (dobiven iz perja, dlake i rogova životinja) i mnogi drugi.

PRIRODNE BOJE I AROME

Neke prirodne boje i arome mogu biti životinjskog podrijetla, poput karmosina ili E120 (karminska kiselina), koja se dobiva iz kukaca.

Mali V-odič:

Pokaži mi što jedeš i reći ću ti tko si!

Broj vegana u Hrvatskoj raste, sa sve više dostupnih opcija za vegane u restoranima i trgovinama.

Postoji mnogo različitih vrsta prehrane koje ljudi prakticiraju iz različitih razloga, uključujući zdravstvene, etičke, religijske, kulturne i osobne preferencije. U ovom malom V-odiču upoznaj osnovne vrste prehrane te njihove glavne karakteristike.

- **1 OMNIVORSKA PREHRANA**
Omnivori jedu i biljke i životinjske proizvode. Njihova prehrana uključuje meso, ribu, mliječne proizvode, jaja, voće, povrće, žitarice i mahunarke.
- **2 VEGETARIJANSKA PREHRANA**
Vegetarijanci izbjegavaju meso, ribu i perad, ali jedu biljne i mliječne proizvode te jaja.
Vrste vegetarijanaca:
✓ **Laktovegetarijanci** jedu mliječne proizvode, ali ne jedu jaja.
✓ **Ovolaktovegetarijanci** jedu i mliječne proizvode i jaja.
✓ **Ovovegetarijanci** jedu jaja, ali ne jedu mliječne proizvode.
- **3 VEGANSKA PREHRANA**
Vegani ne konzumiraju životinjske proizvode, uključujući meso, ribu, mliječne proizvode, jaja i med. Njihova prehrana temelji se isključivo na biljnim namirnicama.
- **4 PES CETARIJANSKA PREHRANA**
Pescetarijanci ne jedu meso i perad, ali jedu ribu i morske plodove, uz biljne proizvode, mliječne proizvode i jaja.
- **5 FLEKSITARIJANSKA PREHRANA**
Fleksitarijanci većinom slijede vegetarijansku prehranu, ali povremeno jedu meso, ribu i perad. Njihov pristup prehrani je fleksibilan i uključuje umjereno konzumiranje životinjskih proizvoda.

Veganuary:

Idealna prilika za novo iskustvo

Dolaskom nove godine obično dolaze i odluke o novim navikama, želja za većim ili manjim promjenama te potreba za stjecanjem novih iskustava koja će obogatiti naš život te ispuniti neispisane stranice godine pred nama.

Upravo zato je mjesec siječanj idealan za **istražiti vegansku prehranu i otkriti nove okuse na zabavan način**. Upoznaj se s izazovom koji će te iznenaditi svojom jednostavnošću i pozitivnim utjecajem na okoliš!

Što je Veganuary?

Veganuary je **globalna kampanja koja već 10 godina poziva ljude da isprobaju vegansku prehranu tijekom mjeseca siječnja** (eng. *Vegan + January = Veganuary*). Njome se želi potaknuti što više ljudi da u tom periodu isproba vegansku prehranu i upozna se s njezinim prednostima – kako za njih same, tako i za okoliš.

Cilj kampanje je pokazati da veganstvo nije samo za vatrene pobornike zdravog života ili one s beskonačno mnogo slobodnog vremena. Zapravo – **veganska prehrana može biti jednostavna, ukusna i, što je najvažnije, zabavna!**

Prehranom do bolje budućnosti

Razlozi za isprobavanje veganskog načina života su mnogobrojni, ali **održivost** je na samom vrhu. Proizvodnja mesa i mliječnih proizvoda troši ogromne količine resursa, od vode do zemlje, i pridonosi emisiji stakleničkih plinova. S druge strane, **biljna prehrana troši znatno manje resursa i ima manji ekološki otisak**.

Zamisli samo koliko možemo pomoći planetu ako se svi pridružimo ovom izazovu i smanjimo našu konzumaciju životinjskih proizvoda, čak i ako je to samo na mjesec dana. **Svaki obrok bez mesa predstavlja mali, ali značajan korak prema održivijoj budućnosti, a Veganuary je savršena prilika da vidimo koliko lako možemo unijeti pozitivne promjene u naš svakodnevni život.**

Fleksitarijanstvo: Zlatna sredina u prehrani

Puno ljudi nije spremno u potpunosti se odreći mesa i mliječnih proizvoda, to je sasvim u redu! *Veganuary* je također sjajna prilika za istraživanje **fleksitarijanstva – prehrane koja kombinira najbolje od oba svijeta**. Ako tražiš način kako jesti zdravije te smanjiti svoj ekološki otisak, ali i dalje uživati u povremenom mesnom obroku, fleksitarijanstvo je pravi izbor za tebe.

Fleksitarijanstvo, kao što samo ime sugerira, kombinira **fleksibilnost s vegetarijanstvom**. To znači da **fleksitarijanci većinu vremena biraju biljnu hranu, ali povremeno uživaju i u životinjskim proizvodima**. Ovaj pristup je pristupačan, održiv i omogućuje postupno smanjenje konzumacije mesa, bez osjećaja uskraćivanja.

Dakle, ne pričamo o nekoj strogoj dijeti, već o **ležernom životnom stilu prilagođenom tvojim osobnim potrebama i preferencijama**, a koji omogućava balans između biljne i životinjske prehrane. Time na sebi najprihvatljiviji način kombiniraš i svoju dobrobit s dobrobitom planeta!

Neki od jednostavnih načina isprobavanje fleksitarijanstva:

- ✓ **bezmesni dani** – odredi nekoliko dana u tjednu kada jedeš samo biljnu hranu
- ✓ **postupno smanjenje mesa** – svojim obrocima dodaj više povrća, mahunarki i cjelovitih žitarica
- ✓ **konzumiranje zamjena za meso** – eksperimentiraj s biljnim zamjenama za meso poput tofua, tempeha, sejtana ili biljnih burgera
- ✓ **biljni obroci** – postoje brojni recepti za ukusna biljna jela koje možeš istražiti

Receptura za zdrav, održiv i ukusan život

Suprotno uvriježenom mišljenju nekih ljudi, **veganska kuhinja nudi nevjerojatnu raznolikost okusa i tekstura**, od kremastih avokado namaza do sočnih burgera od crnog graha. S modernim veganskim proizvodima poput biljnih napitaka, sira i zamjena za meso, uživanje u omiljenim jelima nikada nije bilo lakše.

Inspiriraj se gastro blogerima na društvenim mrežama, veganskim kuharicama, različitim online receptima i našim receptima koji te čekaju na stranicama koje slijede, te se zaljubi u vegansku prehranu.

To vege or not to vege?

I za kraj – sjeti se da poanta *Veganuary*ja nije lov na savršenstvo. Riječ je o istraživanju, učenju i zabavi, a doslovno **svaki veganski obrok koji odlučiš isprobati doprinosi održivosti**.

Lažni „bolonjez“: Ragu s gljivama i orasima

Iako inspiraciju traži u popularnom talijanskom „bolonjezu“, ovaj ragu ne imitira njegove okuse već svojim sastojcima pruža jedno posve novo iskustvo. Naizgled neobična kombinacija gljiva i tostiranih oraha sa sočnim umakom od rajčica neće nikoga ostaviti ravnodušnim već nakon prvog zalogaja.

 vegansko jednostavno do sat vremena za 4 osobe

SASTOJCI:

450 g gljiva
1 veći luk
1 srednje velika mrkva
6 režnjeva češnjaka
100 g koncentrata rajčice
100 ml suhog bijelog vina
120 g oraha
240 ml zobenog napitka
1 žlica soja umaka
1 žličica soli
½ žličice papra
1 žličica timijana
½ žličice tucanog čilija (po želji)
maslinovo ulje

POSTUPAK:

1. Gljive očisti papirnatim ručnikom ili mekanom četkicom pa ih usitni u sjeckalici. Pazi da ne budu presitne. Mrkvu oguli pa nareži na kockice. Luk usitni. Češnjak protisni.
2. U loncu zagrij maslinovo ulje pa dodaj luk i kratko pirjaj, dok ne postane staklast. Dodaj mrkvu pa pirjaj na laganoj vatri oko 5 minuta. Dodaj koncentrat rajčice i sve dobro promiješaj pa ubaci gljive.
3. Zalij bijelim vinom i pusti da se kuha dok tekućina ne ispari. Dodaj sol, papar, timijan i češnjak, čili po želji i soja umak. Ubaci sjeckane orahe pa sve zalij zobenim napitkom i kuhaj dok se umak ne zgusne, oko 25 minuta.
4. Posluži s omiljenom tjesteninom, posuto listićima bosiljka.

Skeniraj QR kod i
otkrij još veganskih
receptata!

www.kaufland.hr/veganski-recepti

Veganska makovnjača

Ako te brine riječ „veganska“ u nazivu ovog recepta - ipak ne brini. Dvije štruce će te razveseliti svojim bogatim i sočnim nadjevom te mekanim tijestom. Tko proba ovu makovnjaču, tražit će šnit u više kao i recept, pa ga uvijek imaj negdje pri ruci.

 vegansko srednje zahtjevno više od sat vremena za 4 osobe

SASTOJCI:

Za tijesto:

600 g glatkog brašna

1 suhi kvasac

1 žličica soli

20 g smeđeg šećera

40 g kokosovog ulja

350 ml mlake vode

Za nadjev:

400 g mljevenog maka

4 žličice smeđeg šećera

1 vanilin šećer

2 dcl sojinog napitka

4 žlice džema od marelice

POSTUPAK:

1. Prosij brašno pa mu dodaj sol, šećer i suhi kvasac te otopljeno kokosovo ulje. Polako ulijevaj mlaku vodu i zamijesi tijesto dok se ne počne odvajati od stijenki posude.
2. Posudu prekrij krpom i ostavi na toplom barem sat vremena da se tijesto digne.
3. U zdjeli pomiješaj mljeveni mak, smeđi šećer i vanilin šećer. Sve prelij kipućim sojinim napitkom pa dobro promiješaj. Kad se malo ohladi, dodaj džem od marelice pa opet promiješaj.
4. Tijesto premijesi pa podijeli na dva dijela. Razvaljaj u pravokutni oblik dužine oko 35, a debljine do 0,5 centimetra.
5. Tijesto premaži polovicom nadjeva. Zamotaj roladu po dužoj strani tijesta. Krajeve rolade „ušuškaj“ prema unutra. Na isti način pripremi drugu roladu.
6. Peci u prethodno zagrijanoj pećnici na 180 stupnjeva oko 35 do 40 minuta. Ostavi da se ohladi pa pospi šećerom u prahu.

Skeniraj QR kod i otkrij još veganskih recepata!

www.kaufland.hr/veganski-recepti

Oznaka:

Naziv:
Fairtrade

Područje:
prehrambeni proizvodi i napitci

Oznaka potvrđuje proizvodnju prema Fairtrade standardima.

Saznaj više:
www.fairtrade.net

FAIRTRADE: Pravedna trgovina za održivu budućnost

Na mnogim našim proizvodima pronaći ćeš oznaku Fairtrade. Riječ je o međunarodno priznatom certifikatu koji jamči:

- ✓ pravedne cijene za proizvođače
- ✓ bolje i sigurnije radne uvjete
- ✓ održivo upravljanje resursima
- ✓ transparentnost
- ✓ dugoročne odnose s dobavljačima

Uz glavni certifikat, tu je i Fairtrade oznaka za kakao. Proizvođači kakaa imaju mogućnost prodati dodatne udjele žetve prema standardima Fairtradea. Tako se poboljšavaju njihovi životni i radni uvjeti uz ekološki prihvatljiviju proizvodnju.

Sudjeluj u stvaranju održivog i poštenog gospodarstva

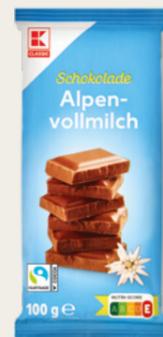
Kupnjom proizvoda s oznakom Fairtrade doprinosiš podizanju svijesti o važnosti pravedne trgovine i održive proizvodnje. Budi karika lanca koji malim proizvođačima diljem svijeta pruža priliku za bolje sutra.

Širok izbor i pravedne cijene

Čokoladni namaz, čokolada, kava, kakao, žitne pahuljice i još mnogo drugih proizvoda naših robnih marki zadovoljavaju standarde Fairtradea. Osim toga, krase ih povoljne cijene i neodoljivi okusi!

Instant kava
100 g

Čokolada
alpsko
mlijeko
100 g

RAINFOREST ALLIANCE: Čuvar kišnih šuma

Rainforest Alliance je neprofitna organizacija za promicanje održivosti u poljoprivredi, šumarstvu i turizmu. Njezin primarni cilj je zaštita prirodnih resursa, kao i pružanje podrške zajednicama koje ovise o tim ekosustavima.

Pažljivo razvijene smjernice štite divlje životinje, biljke, tlo i vodu te poboljšavaju životne uvjete radnika, njihovih obitelji i lokalnih zajednica.

Organizacija radi na certifikaciji proizvoda nastalih prema visokim standardima održivosti. Oni nose oznaku Rainforest Alliance Certified™ koju ćeš prepoznati po motivu žabe.

Žaba simbolizira ekosustav tropskih šuma jer se, kao vrsta, smatra ključnom za očuvanje biološke raznolikosti i borbu protiv klimatskih promjena.

Doprinesi pozitivnim promjenama na globalnoj razini

Kupovinom proizvoda s ovom oznakom, izravno podržavaš očuvanje šuma i biološke raznolikosti diljem svijeta. Također, promičeš održivu poljoprivredu i pridonosiš unaprjeđenju životnih uvjeta ljudi koji sudjeluju u procesu proizvodnje. Pomozi nam izgraditi zeleniju budućnost, potaknuti ekološki odgovorne prakse i širiti svijest o važnosti očuvanja prirodnih resursa.

Skokni u održivi šoping

Mnoge osnovne namirnice naših robnih marki dolaze s oznakom Rainforest Alliance. Među ostalima, to su kave, čajevi, čokolade i razni drugi proizvodi iz asortimana K-Classic i K-Favourites.

Oznaka:

Naziv:
Rainforest Alliance

Područje:
prehrambeni proizvodi i napitci

Označava proizvode nastale u skladu s ekološkim, društvenim i ekonomskim standardima.

Saznaj više:
www.rainforest-alliance.org

Kapsule
Café au lait
16/1
152 g

Oznaka:

Naziv:
Forest Stewardship Council®

Područje:
drvo i papir

Označava najviše međunarodne norme za odgovorno gospodarenje šumama.

Saznaj više:
www.adria-balkan.fsc.org/hr

Kuhinjski ručnici
troslojni
pakiranje od 2 role

FSC®: Odgovorno gospodarenje plućima svijeta

Forest Stewardship Council (Vijeće za nadzor šuma) je globalna neprofitna organizacija posvećena promicanju ekološki primjerenog, društveno korisnog i ekonomski isplativog gospodarenja svjetskim šumama.

Da bi neki proizvod dobio FSC oznaku, šumom iz koje potječe drvo mora se gospodariti u skladu s načelima održivosti FSC-a. Također, u procesu proizvodnje neophodno je poštivati prava radnika, osigurati im pravedne uvjete za rad te priznavati prava lokalnih zajednica.

Osnovna ideja je da se uz pomoć podizanja ekološke svijesti potrošača potakne potrajno odgovorno gospodarenje šumama.

Okreni održivu stranicu

Prilikom kupovine proizvoda čiji materijali potječu iz šuma, obrati pažnju na to da su u skladu sa standardima FSC-a.

Time činiš male stvari za zeleniju budućnost:

- ✓ pružaš potporu održivom gospodarenju šumama
- ✓ pomažeš zaštititi biološku raznolikost
- ✓ podržavaš lokalne zajednice
- ✓ smanjuješ ekološki otisak

List(a) za dugoročni boljitak šumskog svijeta

Održivost je jedna od naših temeljnih postavki. Obične račune zamijenili smo plavima koji nose oznaku FSC. Ovaj certifikat pronaći ćeš i na brojnim proizvodima naših robnih marki – od drvenih igračaka Kidland® i Kuniboo®, preko kućanskog namještaja i potrepština pa sve do bilježnica i toaletnog papira.

PEFC: Jamstvo odgovornog šumarstva

PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) je međunarodna organizacija koja promiče održivo gospodarenje šumama.

S više od 295 milijuna hektara certificiranih šuma, ovo je najveći sustav certificiranja na svijetu. Njime se osigurava da broj posječenih stabala nije veći od broja posađenih, s ciljem zadržavanja bioraznolikosti. Cilj PEFC-a je očuvanje šuma kao prirodnog staništa flore i faune kao i zaštitu tla i klime.

Okreni se održivoj kvaliteti

PEFC certifikat pruža transparentnost u lancu opskrbe, što ti daje uvid u ekološki prihvatljivo porijeklo. Kupovinom papirnih i drvenih proizvoda s ovom oznakom doprinosiš zaštiti okoliša i podržavaš društveno odgovorno gospodarenje šumama.

Oznaka:

Naziv:
Programme for the Endorsement of Forest Certification

Područje:
drvo i papir

Oznaka jamči da je drvo ili papir u proizvodnji dobiven iz šuma kojima se gospodari na održiv način.

Saznaj više:
www.pefc.org

Vlažne maramice
za djecu
sensitive, viskoza
80 komada

Oznaka:

Naziv:

EU Ecolabel

Područje:

širok spektar proizvoda i usluga (sredstva za čišćenje, deterdženti za pranje rublja...)

Oznaka potvrđuje da proizvod udovoljava visoko propisanim standardima zaštite okoliša.

Saznaj više:

www.ecolabel.eu

EU ECOLABEL: Provjereno dobro za Europu

EU Ecolabel službena je dobrovoljna oznaka Europske unije za ekološku izvrsnost. Proizvodi s oznakom EU Ecolabel imaju smanjen utjecaj na okoliš u svim fazama životnog ciklusa proizvoda.

Krajnji cilj ove oznake je smanjiti negativan utjecaj potrošnje i proizvodnje na prirodu, zdravlje, klimu, resurse i energiju. Njome se potiče odgovorno ponašanje prema okolišu.

Misli na sebe, ali i na planet

Kupovinom proizvoda s oznakom EU Ecolabel činiš mali, ali značajan korak u procesu očuvanja našeg planeta. Time ujedno podržavaš:

- ✓ ekološki prihvatljivu i odgovornu proizvodnju
- ✓ visoke standarde kvalitete
- ✓ smanjen utjecaj industrije na zdravlje ljudi
- ✓ transparentnost i pouzdanost

A.I.S.E. CHARTER FOR SUSTAINABLE CLEANING: Odgovorno i održivo čišćenje

A.I.S.E. je međunarodno udruženje koje predstavlja europsku industriju deterdženata i sredstava za održavanje kućanstva sa sjedištem u Bruxellesu. Cilj joj je promovirati održive prakse, sigurnost proizvoda i visoke standarde kvalitete.

Organizacija postavlja kriterije za ekološku održivost, sigurnost korisnika i efikasnost proizvoda. Kroz njih nastoji omogućiti visoku učinkovitost čišćenja uz smanjenje upotrebe energije i negativnog utjecaja na okoliš.

Blistav odabir za sigurnu budućnost

Prilikom kupovine proizvoda za održavanje kućanstva, potraži oznaku „Charter for Sustainable Cleaning“. To je najopsežniji program u Europi za promicanje i usmjeravanje najboljih praksi u industriji čišćenja i higijene.

Kod nas je sve (na) čisto

Ovu oznaku uočit ćeš na brojnim proizvodima robne marke K-Classic, poput odstranjivača masnoće, kamenca i hrđe te raznih sredstava za čišćenje.

Oznaka:

Naziv:

Association Internationale de la Savonnerie, de la Détergence et des Produits d'Entretien

Područje:

sredstva za čišćenje

Industrijska oznaka održivosti za proizvode izrađene u skladu sa standardima za Charter for Sustainable Cleaning.

Saznaj više:

www.cleanright.eu

Sredstvo za čišćenje
s octom
1l

Deterdžent za pranje rublja
kapsule color
pakiranje od
20 komada

Oznaka:

Naziv:

Bitrex®

Područje:

sredstva za čišćenje

Označava proizvode koji sadrže goroku tvar imena Bitrex®.

Saznaj više:

www.bitrex.com

Odstranjivač mrlja
gel
1 l

BITREX®: Sigurnost djece na prvom mjestu

Mališani su znatiželjni i uživaju u istraživanju okoline. Pritom im je posebno zanimljivo sve što je šareno i nepoznato. Kada kreneš s čišćenjem doma, imaj na umu da ih pakiranja i bočice sredstava koje koristiš itekako privlače.

Bitrex® je goroka tvar koja se dodaje proizvodima kako bi postali nejestivi i neugodni za konzumiranje. To pomaže u sprječavanju slučajnog gutanja i trovanja, posebno kod djece i kućnih ljubimaca. Sredstva za čišćenje u kojima se nalazi dobivaju krajnje neugodan okus pa ih mališani obično odmah ispljunu.

Zajedno pazimo na najmlađe

Želimo učiniti svijet što sigurnijim mjestom za djecu. Pri idućoj kupovini obrati pažnju na crveni znak smješten na prednjoj strani ambalaže.

Ako je moguće, dodajemo Bitrex® tekućim proizvodima za održavanje kućanstva u asortimanu naših robnih marki, poput K-Classic sredstva za čišćenje kupaonice.

Bitrex® ni u kojem slučaju ne mijenja djelovanje i učinkovitost proizvoda. Svakako preporučujemo da sredstva za čišćenje držiš izvan dohvata djece kako bi tvoji mališani bili u potpunosti zaštićeni.

Oznaka:

Naziv:
Global Organic Textile Standard

Područje:
tekstil

Tekstil označen ovim standardom sadrži najmanje 95% organskih sirovina.

Saznaj više:
www.global-standard.org

Kuniboo

Majica za djevojčice
vel. 86/92-110/116
pakiranje od
2 komada

GOTS ORGANIC: Dodir prirode na tvojoj koži

GOTS organic je međunarodni standard za obradu organskih vlakana koji uključuje ekološke i socijalne kriterije. Odjeća, donje rublje i ručnici s GOTS organic oznakom sadrže najmanje 95% organskih vlakana.

Standard postavlja i zahtjeve za obradu tekstila duž cijelog lanca opskrbe - od prikupljanja sirovina do konačnog proizvoda, osiguravajući pravedne radne uvjete za radnike.

Biraj nježnost prema sebi i okolišu

Ako voliš ugodne materijale, osvježi garderobu tekstilnim proizvodima s oznakom GOTS organic. S obzirom na to da su izrađeni od najmanje 95% organske sirovine, znat ćeš da nosiš kvalitetne i ugodne komade. Osim toga, očuvat ćeš okoliš te podržati održivu proizvodnju i sigurne radne uvjete.

Moderno, održivo i udobno s našim potpisom

Mnogi kućanski proizvodi od tekstila i odjeća naših vlastitih robnih marki imaju visok udio organskog pamuka te nose certifikat GOTS organic, koji jamči ekološku i socijalno odgovornu proizvodnju tekstila. Pronaći ćeš je na ručnicima, gaćicama, pidžamama i drugoj odjeći naših robnih marki.

OEKO-TEX®: Sigurna i ekološki osviještena moda

OEKO-TEX® je neovisni međunarodni sustav certifikacije fokusiran na sigurnost tekstilnih proizvoda i sirovina. Osnovan je s ciljem zaštite potrošača od štetnih tvari u tekstilnim proizvodima i promoviranja održivosti u industriji.

Standardi uključuju:

- ✓ testiranje tekstila na štetne tvari
- ✓ ekološku proizvodnju tekstila
- ✓ provjeru sigurnosti za ljudsko zdravlje
- ✓ praćenje lanca opskrbe od sirovina do konačnog proizvoda

OEKO-TEX® certifikati dostupni su u različitim kategorijama, ovisno o razini testiranja i usklađenosti proizvoda sa standardima.

„Uskoči“ u komade pouzdane kvalitete

Ako si u neprestanoj potrazi za tekstilnim proizvodima koji su sigurni za tvoje zdravlje, ali i okoliš, biraj one s oznakom OEKO-TEX®.

OCS: Nosi organske materijale

OCS (Organic Content Standard) je oznaka koja potvrđuje prisutnost i količinu organskog materijala u konačnom proizvodu. Njezina svrha je osigurati transparentnost i vjerodostojnost organskog sadržaja kroz cijeli lanac opskrbe.

Što je veći udio ekološkog materijala u proizvodu, to je on bolji za okoliš. Pomoću standarda Organic Content Standard 100 (OCS 100) i Organic Content Standard (OCS blended) možemo precizno odrediti taj udio i pratiti sirovinu od početka do kraja.

OCS 100: proizvodi koji sadrže između 95-100% ekološkog materijala

OCS blended: proizvodi koji sadrže 5-95% ekološkog materijala

Oznaka:

Naziv:
OEKO-TEX®

Područje:
tekstil

Oznaka jamči da su proizvodi sigurni za ljudsko zdravlje te ne sadrže štetne tvari.

Saznaj više:
www.oeko-tex.com

Oznaka:

Naziv:
Organic Content Standard

Područje:
tekstil

Nalazi se na proizvodima od certificiranog organskog materijala.

Saznaj više:
www.textileexchange.org

Oznaka:

Naziv:
Cotton made in Africa

Područje:
pamučni tekstil

Označava tekstilne proizvode izrađene od održivog pamuka iz Afrike.

Saznaj više:
cottonmadeinafrica.org/en/

Fotografija: Malicky Stanley Boaz za CmiA

COTTON MADE IN AFRICA: Pošteni prema ljudima i okolišu

Misliti na dobro prirode i ljudi naš je prioritet. Zato kao partner inicijative Cotton made in Africa podržavamo održivi uzgoj pamuka u Africi.

Cotton made in Africa (CmiA) međunarodno je priznati standard koji je osnovala hamburška organizacija „Aid by Trade Foundation“ još 2005. godine. Cilj inicijative je zaštititi okoliš te osigurati bolje radne i životne uvjete malim uzgajivačima i radnicima u tvornicama za preradu pamuka.

Poljoprivrednici koji sudjeluju u programu obučavaju se za primjenu održivih praksi uz smanjenu upotrebu pesticida i kemikalija. Polja pamuka navodnjavaju se isključivo kišnicom. Kako bi se očuvala njegova kvaliteta, bere se ručno i koristi za proizvodnju ekološki prihvatljivih tkanina.

Opskrbi se tekstilom održivog podrijetla

Ulažemo veliki trud u zaštitu okoliša jednog od najosjetljivijih područja planeta.

Umjesto tekstila od sintetičkih materijala, koristi one sa oznakom „Supporting the initiative Cotton made in Africa“. Tako ćeš podržati pravedne radne uvjete, pridonijeti održivoj trgovini i sa sigurnošću znati da biraš kvalitetno i prirodno.

GRS: Novo ruho starih materijala

GRS (Global Recycled Standard) je certifikat koji se odnosi na proizvode izrađene od recikliranih materijala. Razvila ga je organizacija Textile Exchange s ciljem osiguravanja transparentnog praćenja i verifikacije u tekstilnoj industriji.

Uz pomoć oznake GRS možemo evidentirati točan udio recikliranog materijala u proizvodima i pratiti ih kroz proizvodni lanac. Takvi proizvodi ispunjavaju društvene i ekološke zahtjeve u pogledu obrade materijala i upotrebe kemikalija.

RCS: Staro za novo – reciklirani materijali

RCS (Recycled Claim Standard) primjenjuje se kod proizvoda koji se sastoje od najmanje 5% recikliranog materijala. Svaka faza proizvodnje mora biti certificirana na odgovarajući način, počevši od recikliranja pa sve do krajnjeg trgovca. Ovaj standard razvijen je kako bi se osigurala održivost, transparentnost i vjerodostojnost.

Ciljevi RCS-a:

- ✓ povećati primjenu recikliranih materijala
- ✓ uskladiti definicije recikliranih materijala u različitim primjenama
- ✓ osigurati sljedivost ulaznih recikliranih materijala
- ✓ pružiti potrošačima alat na temelju kojeg mogu donositi informirane odluke
- ✓ potvrditi da su materijali doista reciklirani i da se nalaze u konačnom proizvodu

Oznaka:

Naziv:
Global Recycled Standard

Područje:
tekstil

Označava tekstilne proizvode koji sadrže najmanje 50% recikliranih materijala.

Saznaj više:
www.textileexchange.org

Oznaka:

Naziv:
Recycled Claim Standard

Područje:
tekstil

Označava tekstilne proizvode izrađene od najmanje 5% recikliranog materijala.

Saznaj više:
www.textileexchange.org

Pusti, pusti (brzu) modu

Industrija mode suočava se s velikim izazovima, ali i pruža izvanredne prilike za pozitivne promjene. Održiva moda nudi brojne prednosti koje ne možemo ignorirati – od očuvanja okoliša do podrške etičkim radnim praksama. **Važno je da kao potrošači, ali i kao dio industrije, razumijemo koliko je važno usvojiti održive prakse i preusmjeriti se s brze (fast fashion) na održivu modu.**

Modne razlike - koji je tvoj stil?

Eko moda

Odnosi se na utjecaj odjevnog predmeta na okoliš.

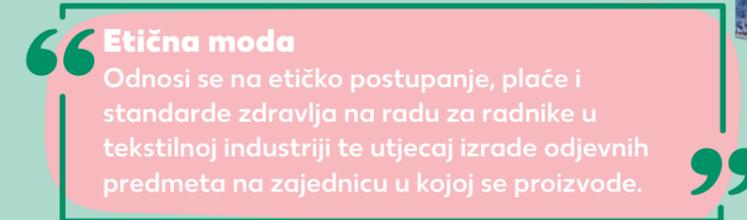
Spora moda

Usmjerena je na usporavanje modnih sezona i povećanje dugovječnosti tvoje odjeće.

Održiva moda

Krovni pojam koji može obuhvatiti sve druge pojmove, a može se mijenjati i prilagođavati s vremenom.

Etična moda

Odnosi se na etičko postupanje, plaće i standarde zdravlja na radu za radnike u tekstilnoj industriji te utjecaj izrade odjevnih predmeta na zajednicu u kojoj se proizvode.

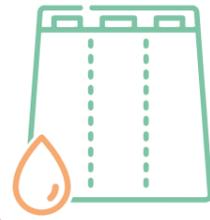
Prednosti održive mode

- ✓ Bolja je za okoliš jer smanjuje zagađenje i otpad.
- ✓ Čuva prirodne resurse time što smanjuje potrebu za novim resursima.
- ✓ Promiče etične radne prakse čime poboljšava radne uvjete i osigurava pravedne plaće za radnike.
- ✓ Nudi veću kvalitetu zahvaljujući čemu je odjeća trajnija.

Zašto nam je potrebna održiva moda?

Podaci* jasno pokazuju koliko je brza moda danas neodrživa i koliko su nam potrebne promjene:

Industrija mode danas konzumira gotovo **79 milijardi m³ vode godišnje**, što je dovoljno da se napuni skoro 32 milijuna olimpijskih bazena.

25% ukupnog ugljičnog otiska odjeće dolazi iz načina na koji brinemo o odjeći.

Produženje životnog vijeka odjeće za **samo 9 mjeseci** može smanjiti ugljični, otpadni i vodeni otisak za oko 20-30% svaki.

Svake godine proizvede se **80 milijardi** novih komada odjeće.

Za izradu jedne majice potrebno je **2720 litara vode**, što je količina vode koju obično popijemo tijekom 3 godine.

Prosječan komad odjeće danas se nosi **36% manje puta** nego prije 15 godina – odnosno, nosi se samo **7 puta** prije nego što se baci.

IZVOR:
<https://worldmetrics.org/fast-fashion-statistics/>

brza moda

- ✓ temelji se na **jeftinoj proizvodnji i ekonomiji**
- ✓ **niska kvaliteta** odjeće, odjeća nije dizajnirana da traje
- ✓ **otpad iz proizvodnje nije odgovorno zbrinut**
- ✓ **radna snaga nije odgovorno angažirana niti pravedno plaćena**
- ✓ **nedostatak transparentnosti** u lancu opskrbe

vs

održiva moda

- ✓ temelji se na **nužnoj ekonomskoj vrijednosti** za kvalitetan proizvod
- ✓ **visoka kvaliteta** odjeće, odjeća je dizajnirana da traje
- ✓ **ograničen otpad iz proizvodnje je odgovorno zbrinut**
- ✓ **etična radna snaga i pravedna naknada**
- ✓ **transparentnost u lancu opskrbe**

Održiva moda nije samo trend, već nužnost za budućnost našeg planeta i društva. Edukacija potrošača i promicanje svijesti o održivim praksama ključni su koraci ka stvaranju bolje i pravednije modne industrije.

Odjeća možda ne čini čovjeka, no zato ga svakako čini način na koji je odabire, nosi i čuva!

BEZ AMBALAŽE: Svježina s minimalnim ekološkim otiskom

U našim katalogima uočiti ćeš logotip „Bez ambalaže“, no nećeš ga vidjeti na proizvodima. Koristimo ga za označavanje voća i povrća u rinfuzi koje nema pakiranje. Ovom inicijativom nastojimo smanjiti upotrebu plastike kako bi svaka tvoja kupovina bila još održivija.

Bez ambalaže, bez utjecaja na okoliš

Kupnjom nezapakiranog voća i povrća pridonosiš smanjenju nepotrebnog plastičnog otpada. Nudimo i odličnu alternativu – **odgovorne vrećice**.

Riječ je o perivim vrećicama za svježe namirnice koje možeš upotrebljavati u nedogled. Ako još nemaš vlastiti primjerak, potraži ga na odjelu s voćem i povrćem i učini mali korak za zelenije sutra.

Oznaka:

Naziv:

Bez ambalaže

Područje:

voće i povrće

Voće i povrće u rinfuzi koje
nema pakiranje.

Saznaj više:

www.kaufland.hr/bez-ambalaze

Oznaka:

Naziv:

Savjesno pakirano

Područje:

proizvodi u ambalaži od plastike, papira i alternativnih materijala

Kauflandova oznaka za optimizirana održiva pakiranja.

Saznaj više:

www.kaufland.hr/savjesno-pakirano**Favourites****Sok od jabuke**
prirodno mutan
udio voća 100%
1 l**Bio****Agavin sirup**
360 ml

SAVJESNO PAKIRANO: Manje je više

„Savjesno pakirano“ naša je oznaka za optimizirana održiva pakiranja. Izbjegavamo plastiku gdje god nije potrebna kao komponenta ambalaže za zaštitu od vanjskih utjecaja ili kao mjera očuvanja svježine.

Jednako nam je važna i mogućnost recikliranja pakiranja. Neprestano provjeravamo ambalažu vlastitih robnih marki te ispitujemo upotrebu alternativnih mogućnosti. U redovitom smo kontaktu sa stručnjacima kako bismo razvili inovativne pristupe i mjere.

Za svjesnije pakiranje relevantni su sljedeći kriteriji:

- ✓ udio recikliranog materijala ili udio recikliranja kod plastike mora iznositi najmanje 30%
- ✓ mogućnost recikliranja najmanje 80%^[1]
- ✓ ušteda materijala najmanje 20%^[2]
- ✓ upotreba alternativnih materijala 30%^[3]

Kupuj savjesno

Odaberi proizvode s oznakom „Savjesno pakirano“, sudjeluj u procesu recikliranja i pomoz nam očuvati planet!

IZVOR:

[1] Određuje se prema službenim kriterijima centralnog tijela za ambalažu „Verpackungsregister“: www.verpackungsregister.org

[2] Prema vlastitoj prethodnoj ambalaži ili relevantnim konkurentskim ambalažama

[3] npr. papir od prorasle silfije, kemijsko recikliranje

ŠTEDIMO VODU: Svaka kap je bitna

Oznaka:

Naziv:

Štedimo vodu

Područje:

tekstilni i drogerijski proizvodi

Označava proizvode nastale uz smanjenu potrošnju vode.

Saznaj više:

www.kaufland.hr/stedimo-vodu

Voda je dragocjena – zato je ne smijemo trošiti kada to nije potrebno. Inovativnim postupcima neprestano radimo na optimizaciji proizvodnih procesa i što većoj uštedi vode.

Kroz ovu inicijativu zalažemo se za smanjenje potrošnje vode u cijelom svom lancu opskrbe. To se odnosi i na suradnje s dobavljačima koji implementiraju efikasne metode navodnjavanja i održive prakse upravljanja vodom.

Znaš li da konvencionalna proizvodnja tekstila zapravo zahtijeva puno vode? U cilju nam je kontinuirano smanjivati njenu potrošnju. To postizemo ekološki prihvatljivim postupcima bojenja kao što su tehnike „dope-dyed“ i „dry-dyed“.

Proizvode kod kojih smo smanjili potrošnju vode uz pomoć novih tehnologija prepoznat češ po oznaci „Štedimo vodu“.

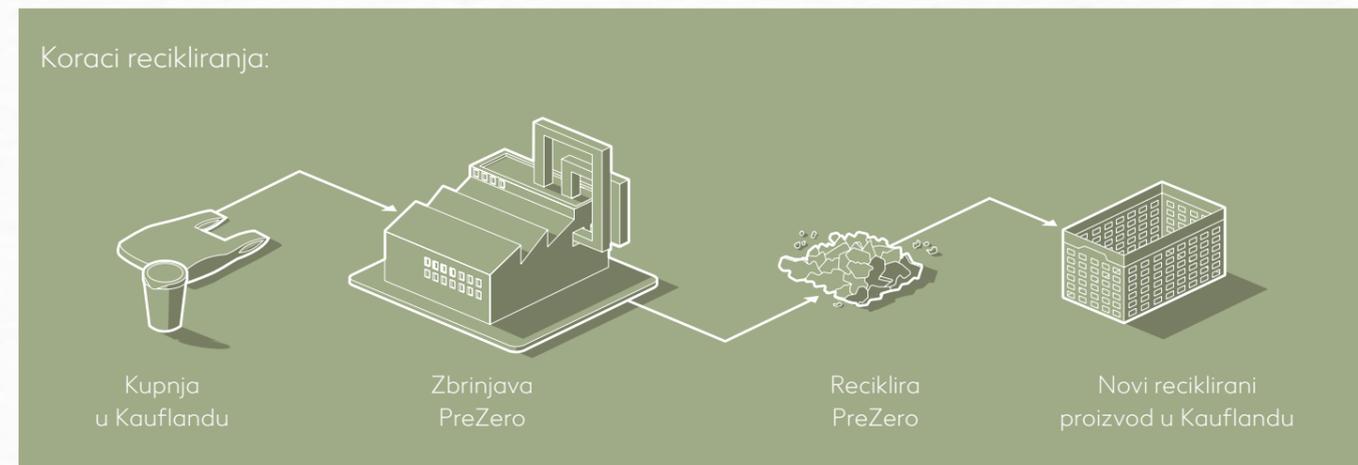

PreZero: Kružno gospodarstvo za bolju budućnost

Grupa Schwarz važan je sudionik na području kružnog gospodarstva u Njemačkoj, a to je dokazala **osnivanjem tvrtke za otpad i recikliranje PreZero** koja je danas jedna od vodećih u svojoj branši u Europi. PreZero prikuplja i sortira otpad te ga koristi za proizvodnju sirovina i time čuva resurse (primjerice, tvrtka za recikliranje PreZero Polymers proizvodi granulat od plastike).

Od plastičnog otpada do novog proizvoda

Kao dio strategije REset Plastic, PreZero **prikuplja plastični otpad iz privatnih kućanstava** koji će kasnije poslužiti kao sirovina za nove, visokokvalitetne proizvode. Otpad se sortira, čisti, usitnjava, zatim topi i prerađuje u plastični granulat koji se potom koristi za izradu novih proizvoda (poput praktičnih kutija za skladištenje).

PreZero i Grupa Schwarz predani su stvaranju održivijeg svijeta.
Svaki korak, od odvajanja otpada do kupnje recikliranih proizvoda, doprinosi našoj zajedničkoj misiji.

REset Plastic: Manje plastike, više reciklaže!

Grupa Schwarz svjesna je svoje odgovornosti prema okolišu i shvaća je ozbiljno. Zato je strategijom **REset Plastic** razvila holističku, međunarodnu strategiju podijeljenu u **5 područja djelovanja – smanjenje plastike, dizajn, recikliranje, zbrinjavanje, inovacije te informiranje potrošača**. To čini viziju „Manje plastike – zatvoreni kružni ciklus recikliranja“ ostvarivom.

Naša strategija obuhvaća nekoliko ključnih ciljeva do 2025. godine:

- ✓ **Smanjiti upotrebu plastike za 20%.**
- ✓ **Koristiti prosječno 25% recikliranog materijala za pakiranje proizvoda vlastite robne marke.**
- ✓ **Osigurati da 100% pakiranja vlastite robne marke bude maksimalno reciklabilno.**

PET načela

Uveli smo 5 područja djelovanja koja cjelovito obuhvaćaju rješenje problema koji plastika predstavlja:

E-PUNIONICE: Zelena vožnja za zelenu budućnost

Vozila s motorom s unutarnjim izgaranjem znatno doprinose emisijama CO₂, što ubrzava klimatske promjene i onečišćenje zraka. Električna vozila su zato neizostavan dio rješenja u našoj borbi za čišći i zdraviji planet.

Kaufland prepoznaje svoju ulogu u prijelazu na zelene alternative i doprinosi održivosti omogućujući punjenje električnih vozila na svim svojim lokacijama diljem Hrvatske.

Konkretno, radi se o e-punionicama Terra 53 CJG sa snagom od 50kW-a, Terra 54 CJG sa snagom od 50kW-a, Terra 65L sa snagom od 60 kW-a i Terra 124 CCT sa snagom od čak 120 kW-a.

Dok kupac obavlja kupnju, njegovo električno vozilo puni se čistom energijom, čime se smanjuju štetne emisije te podržava očuvanje okoliša. Ovaj zeleni iskorak Kauflanda ne samo da olakšava svakodnevni život kupaca, već i pokazuje kako inovacije mogu biti u službi zajednice, no istovremeno osiguravati bolju, zeleniju budućnost za cijeli planet.

Zalažemo se za to da se hrana ne baca u smeće bez razloga te da hranu počnemo cijeniti kako ona to i zaslužuje. To činimo na sljedeće načine:

1 SNIŽENJE

Svim namirnicama snižavamo cijenu kada se približe isteku roka trajanja te ih jasno označavamo i vidljivo izlažemo u našim poslovnicama. Voće i povrće zajedno s pekarskim proizvodima i proizvodima pred istek roka trajanja doniramo lokalnim registriranim posrednicima.

2 IZBJEGAVANJE OTPADA OD HRANE

Robu naručujemo prema stvarnim potrebama, u pekari pred zatvaranje pečemo samo standardne proizvode, uz sustav otpisa pratimo otpad i koordiniramo donacije hrane, optimiziramo slaganje paleta i sprječavamo oštećenja koja bi hranu učinila neupotrebljivom.

3 PODIZANJE SVIJEŠTI

Naši zaposlenici u okviru redovitih obaveznih školovanja uče kako spriječiti i smanjiti bacanje namirnica pridržavajući se naših higijenskih standarda i standarda za očuvanje svježine namirnica, a već četiri godine za redom provodimo veliku kampanju „Reci neću hrani u smeću“ kako bismo osvijestili građane o nepotrebnom bacanju hrane te ga zajedno pokušali smanjiti.

4 DONIRANJE NAMIRNICA

Hranu koja je još ispravna doniramo u suradnji s Hrvatskim Caritasom i Hrvatskim Crvenim križem.

PRIDRUŽI NAM SE U BORBI PROTIV BACANJA HRANE

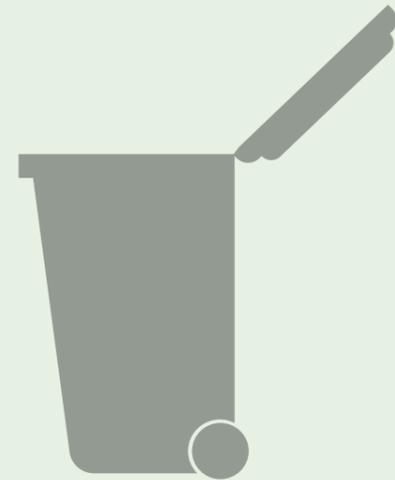
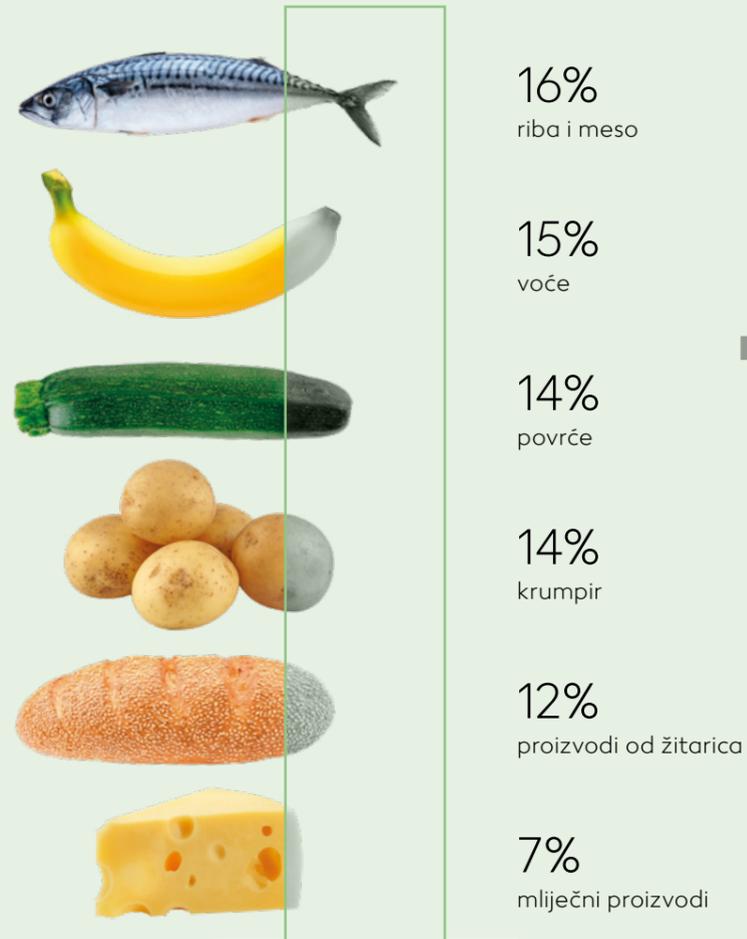
Najbolji način sprječavanja nastanka otpada od hrane je prevencija u kojoj **možeš pomoći i ti** – svojim navikama po pitanju nabavljanja, skladištenja i pripremanja hrane.

IZVOR:
Vodič za smanjenje otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, Ministarstvo poljoprivrede, prosinac 2021. godine

U Hrvatskoj **u smeću najčešće završi** sljedeća hrana*:

Bacanje hrane smanji na sljedeće načine*:

- planiraj obroke** (plan your meals)
- koristi manje tanjure i zdjelice** (use fewer plates and bowls)
- zamrzni ostatke hrane ili od njih pripremi nove obroke** (freeze food scraps or prepare new meals from them)
- pravilno skladišti hranu** (store food correctly)
- ispravno tumači oznake za rok trajanja hrane** (interpret food expiration labels correctly)
- hranu kraćeg roka trajanja stavljaj na vidljivije mjesto u hladnjaku i na policama** (put shorter shelf-life food in visible spots in the fridge and on shelves)
- ostatke hrane iz restorana ponesi kući** (take food scraps from restaurants home)
- višak hrane podijeli s obitelji, prijateljima, kolegama ili potrebitima** (share excess food with family, friends, colleagues, or those in need)

Svaki zalogaj hrane je vrijedan. Budimo gladni stjecanja pravih navika i zajedno „kuhajmo“ ljepšu budućnost za sve nas.

IZVOR: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, <https://mingo.gov.hr/>

IZVOR: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, <https://www.hapih.hr/>

Smjernica za vodu

Voda kao temelj života

Voda je ključna za život. Neophodna je za prehranu, stanište i biološku raznolikost. Kao dragocjeni resurs, želimo je zaštititi i **prepoznamo našu korporativnu odgovornost u očuvanju slatke i slane vode za budućnost.**

Kaufland za održivost

Kao međunarodna trgovačka grupacija, svjesni smo utjecaja na vodene resurse u svim fazama poslovanja – od uzgoja do prodaje – jer vodu koriste naši dobavljači, vlastiti proizvodni pogoni i poslovni prostori. Isto tako, prepoznamo i našu odgovornost i mogućnosti utjecaja po pitanju očuvanja vode.

Zato se zalažemo za mudro korištenje vode, podizanje svijesti o njevoj vrijednosti te za zaštitu naših voda i oceana. **Održivo korištenje vode ključno je u našim uredima, trgovinama i proizvodnji.**

Smjernica za vodu – obzirno i učinkovito korištenje vode

Naša smjernica za vodu **obuhvaća cijeli opskrbni lanac**, jasno ističući rizike neodgovornog postupanja s vodom te globalne izazove i prilike koje donosi dobro gospodarenje vodama.

Postavili smo **četiri ključna cilja kojima težimo** u sklopu našeg angažmana u području održivog gospodarenja vodom:

Uz pomoć konkretnih mjera za smanjenje potrošnje vode, povećanje učinkovitosti vode, očuvanje prirodnih resursa i izbjegavanje onečišćenja voda **proteklih smo godina mnogo napravili za postizanje ovih ciljeva** – kako u vlastitom ekonomskom interesu, tako i u smislu globalnog, održivog upravljanja vodama.

Globalno preuzimanje odgovornosti

Globalni problem nestašice vode može se riješiti samo zajedničkim snagama i ozbiljnim pristupom.

Vodimo se ciljevima za održivi razvoj koje su definirali Ujedinjeni narodi u svrhu provedbe Agende 2030. na temu vode:

- ✓ **OSIGURATI HRANU DILJEM SVIJETA** – promicati održivu poljoprivredu i ruralni razvoj u svrhu osiguranja hrane, bolje prehrane i svijeta bez gladi.
- ✓ **ČISTA VODA I SANITARNI UVJETI** – osigurati dostupnost i održivo upravljanje vodom i sanitarnim instalacijama za sve ljude.
- ✓ **PROVODITI ZAŠTITU KLIME** – ublažiti klimatske promjene kako bi se smanjili ekstremni vremenski događaji, rast razine mora i sušenje usjeva.
- ✓ **PODVODNI ŽIVOT** – očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse.
- ✓ **ŽIVOT NA KOPNU** – očuvati netaknute ekosustave kao staništa za živa bića te osigurati njihovu funkciju kao izvor hrane, čistog zraka i čiste pitke vode.

Važnost održivog uzgoja soje

Klimatske promjene pred naše društvo stavljaju velike izazove pa je djelovanje na svim razinama društva ključno. Jedan od glavnih uzroka klimatskih promjena je krčenje šuma jer naše šume i ekosustavi služe kao skladišta CO₂ i reguliraju vodene cikluse i mikroklimu. Šume i ekosustavi filtriraju zagađivače iz zraka, poboljšavaju njegovu kvalitetu i služe kao stanište ljudima i životinjama. **Održivi uzgoj soje bez krčenja šuma i prenamjene zemljišta usko je povezan sa zaštitom našeg okoliša.**

Naša misija

Kao dio Grupacije Schwarz, **Kaufland ima za cilj maksimalno umanjiti učinke klimatskih promjena i minimizirati emisije stakleničkih plinova.**

Ovo postižemo uz tri ključna načela:

- ✓ **Izbjegavamo stvaranje emisija stakleničkih plinova** gdje god je to moguće.
- ✓ **Smanjujemo emisije stakleničkih plinova** koje ne možemo izbjeći.
- ✓ **Kompenziramo operativne emisije** stakleničkih plinova koje ne možemo niti izbjeći niti smanjiti – prema međunarodnim standardima.

Bez GMO-a

U Hrvatskoj smo bili prvi prehrambeni trgovački lanac koji je koristio domaću soju bez GMO-a.

Od ožujka 2020. se pri uzgoju svinja za svježju svinjetinu na našim uslužnim pultovima koristi isključivo hrvatska soja bez GMO-a koja ne uzrokuje krčenje šuma i prenamjenu zemljišta, a soju iz inozemstva smo u potpunosti eliminirali.

Održiva nabava soje

Naš cilj je **smanjiti upotrebu soje kao stočne hrane kod proizvodnje životinjskog podrijetla vlastite robne marke**. Koristimo alternativnu proteinsku stočnu hranu i povećavamo udio održivo uzgojene domaće soje. Zalažemo se za to da u nabavi soje prvi izvor soje bude europska soja iz programa poput Dunav Soja/ Europe Soya. Ako je ipak potrebno uvoziti soju za stočnu hranu, oslanjamo se na sustave certificiranja ProTerra i Round Table of Responsible Soy (RTS NON-GMO).

Godišnje praćenje soje (soy mapping)

Od 2021. provodimo godišnje praćenje soje kako bismo osigurali **transparentnost podrijetla, količine i statusa certifikacije soje** koja se koristi u našim proizvodima životinjskog podrijetla. Također smo u stalnoj komunikaciji s našim dobavljačima o budućem razvoju fizičkih i certificiranih opskrbnih lanaca.

Kaufland kontinuirano radi na održivom gospodarenju sojom kako bi smanjio negativne utjecaje na okoliš i osigurao odgovornu potrošnju, pridonoseći globalnom cilju zaštite klime i očuvanju prirodnih resursa.

Smjernica za dobrobit životinja

U Kauflandu težimo odgovornijoj proizvodnji i poboljšanju dobrobiti životinja u stočarstvu. Naša misija je unaprijediti standarde dobrobiti životinja kroz bolje uzgojne prakse i razviti asortiman posvećen ovoj važnoj temi.

Kao međunarodna trgovačka grupacija, imamo zadatak pridržavati se zakona o dobrobiti životinja, razvijati vlastite standarde i doprinijeti pitanjima dobrobiti životinja koja nadilaze zakonske propise.

7 STUPOVA DOBROBITI ŽIVOTINJA

1. Oblikovanje asortimana

- ✓ pri odabiru asortimana vodimo računa o dobrobiti životinja
- ✓ uspostavili smo obvezujuće zahtjeve za nabavu proizvoda

2. Revizije

- ✓ dobavljači i poljoprivrednici moraju se pridržavati definiranih standarda
- ✓ redovite provjere provode neovisni instituti, neutralna certifikacijska tijela i naši vlastiti stručnjaci za dobrobit životinja

3. Dijalog

- ✓ želimo u svim zemljama u kojima Kaufland posluje uspostaviti aktivan dijalog dionika
- ✓ redovito razmjenjujemo informacije o svim segmentima lanca vrijednosti s dobavljačima, poljoprivrednim predstavnicima (proizvođačima), skupinama proizvođača, interesnim skupinama, nevladinim organizacijama i predstavnicima znanosti i politike kao i drugim dionicima u branši

4. Promicanje boljih uvjeta uzgoja

- ✓ naši dobavljači obvezani su na svakodnevnu primjenu propisanih standarda i zahtjeva o uzgoju životinja
- ✓ promičemo regionalne programe koji prakticiraju oblike uzgoja koji su pravedniji prema životinjama

5. Primjena lijekova i stočna hrana

- ✓ povećanjem udjela poboljšanih uvjeta uzgoja, a samim time i higijenskih standarda, želimo doprinijeti smanjenju upotrebe lijekova u stočarstvu
- ✓ promičemo stočnu hranu iz domaće proizvodnje bez krčenja šuma

6. Odgovoran prijevoz i omamljivanje životinja

- ✓ posebnu pozornost pridajemo transportu životinja bez strésa te se zalažemo za to da transportne rute za živu stoku budu što kraće
- ✓ podržavamo primjenu kamera u klaonicama kako bismo osigurali istovar životinja bez stresa i omamljivanje prije klanja usklađeno s dobrobiti životinja

7. Inicijative, standardi i certifikati

- ✓ uključeni smo u nacionalne i međunarodne inicijative
- ✓ održive proizvode označavamo posebnim oznakama radi veće vidljivosti

HRVATSKO MESO

- ✓ **Hrvatska svinjetina** – 2018. godine uveli smo nacionalni program dobrobiti svinja „**100% uzgojeno u Hrvatskoj**“ (100% uzgojeno i tovljeno u Hrvatskoj) na uslužnom pultu. To znači da su svinje uzgojene, tovljene, zaklane, tranširane i pakirane u Hrvatskoj.

- ✓ 2020. godine - uveli smo oznaku izvornosti „**100% hrvatsko meso**“ (100% hrvatsko meso svinjetine): u Hrvatskoj se ne odvija samo uzgoj, tov, klanje, tranširanje i pakiranje, nego i rođenje svinja. Hrana za svinje također je hrvatskog podrijetla.

- ✓ **Hrvatska junetina** - od 2018. godine na uslužnom pultu (u redovnom asortimanu) nudimo junetinu uzgojenu u Hrvatskoj (100% uzgojeno u Hrvatskoj). To znači da je junad uzgojena, tovljena, zaklana, tranširana i pakirana u Hrvatskoj.

- ✓ 2023. godine – uvedena je nova oznaka izvornosti kod peradi na uslužnom pultu (**100% hrvatska perad**): rođenje, uzgoj, tov, klanje, tranširanje i pakiranje peradi odvija se u Hrvatskoj.

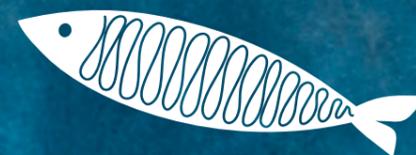
Treba naglasiti da za proizvodnju svinjskog mesa koristimo stočnu hranu bez GMO-a s hrvatskih polja. **Vlastiti uzgoj stočne hrane osigurava lanac opskrbe bez sječe šuma, s pozitivnim učinkom na okoliš.**

Kaufland predano radi na uspostavljanju boljih standarda dobrobiti životinja zajedno sa svim dionicima i na proširenju asortimana proizvoda koji su više prilagođeni životinjama. Osim dobrobiti životinja, naš glavni fokus je na zaštiti okoliša, klime i biološke raznolikosti.

Smjernica za ribu

Kaufland ima jasan cilj: **odgovorna nabava ribe i plodova mora**. Naša misija je **podržati održivo ribarstvo i akvakulturu**, osiguravajući **odgovorno korištenje svjetskih ribljih zaliha te zaštitu okoliša i morskog ekosustava**.

Naši ciljevi i mjere

- ✓ **preferirani popis certificiranih proizvoda** (npr. MSC, ASC, GGN, BIO, itd.)
- ✓ **uvrštavanje proizvoda iz projekata poboljšanja ribarstva (FIP)** u asortiman
- ✓ **potpuna transparentnost i sljedivost** sirovina
- ✓ **redovit dijalog** s dobavljačima, političarima, nevladinim organizacijama i znanostnicima
- ✓ **informiranje potrošača** i promicanje održive potrošnje
- ✓ **osiguravanje minimalnih društvenih i ekoloških standarda** u opskrbnom lancu
- ✓ **podržavanje projekata** vezanih uz ribarstvo i akvakulturu

Transparentnost opskrbnog lanca

Naši dobavljači moraju osigurati potpunu sljedivost proizvoda do ribolovnog broda ili uzgajališta te dana ulova, s odgovarajućom dokumentacijom. Prilikom označavanja proizvoda, poštujemo minimalne zakonske propise i težimo kompletnoj oznaci na proizvodu/pakiranju.

Izbjegavamo ribu i plodove mora koji:

- ✓ su lovljeni metodama štetnim za okoliš (pridnene povlačne mreže, povlačne mreže sa strašinom, kružne mreže s uređajima za privlačenje ribe)
- ✓ spadaju u ugrožene ili prekomjerno izlovljene vrste riba
- ✓ nisu dovoljno istraženi za znanstvenu procjenu
- ✓ dolaze iz ilegalnog, nedokumentiranog i nereguliranog ribolova (IUU) ili su ulovljeni uz ilegalne metode

Označavanje proizvoda

Prilikom označavanja proizvoda potrebno je poštovati minimalne važeće zakonske propise. Osim toga, cilj je da svi proizvodi unutar područja primjene ove Smjernice imaju kompletnu oznaku na proizvodu/pakiranju (gdje je primjenjivo), a u slučaju svježe ribe također i na otpremnici, te da sadrže minimalno sljedeće podatke:

Divlja riba:

trgovački i znanstveni naziv

FAO kôd (broj) i ribolovno područje, kao i detaljno područje ulova (potpodručje) (preporuka: „iz divljeg ulova iz...“ ili „iz slatkovodnog ribolova iz...“)

metoda ulova (što detaljnije moguće)

Akvakultura / riba iz uzgoja:

trgovački i znanstveni naziv

zemlja porijekla („iz akvakulture iz“) i mjesto/uzgajalište (minimalno regija)

metode akvakulture (ribnjak, protočni sustavi, držanje u mrežama, zatvoreni cirkulacijski sustavi, po potrebi ostalo)

Dodatni standardi

Svi prehrambeni proizvodi naše vlastite robne marke koji se internacionalno nabavljaju također podliježu **obveznom označavanju QR kodom** (ako je to moguće zbog prostornih ograničenja), omogućujući kupcima pristup digitalno relevantnim informacijama o sljedivosti. Osiguravamo minimalne društvene i ekološke standarde kroz naš Kodeks ponašanja, uz mogućnost provjere poštivanja istih.

Kaufland je predan osiguranju odgovorne i održive nabave ribe i plodova mora, te poziva i svoje kupce da se svojim izborima pri kupnji pridruže u misiji za očuvanje naših oceana i ekosustava.

Pravila za proizvode iz akvakultura

- ✓ preferirani popis certificiranih proizvoda (npr. MSC, ASC, GGN, BIO)
- ✓ smanjenje udjela hrane iz industrijskog ribarstva te povećanje hrane iz održivih izvora
- ✓ bez preventivne primjene lijekova, antibiotika i kemikalija
- ✓ uzgoj bez krčenja šuma
- ✓ bez hranjenja genetski modificiranom hranom
- ✓ bez negativnog utjecaja na floru i faunu
- ✓ mjere za sprječavanje bijega rasplodnih životinja
- ✓ ne koristiti jaja/mlade iz divljeg ulova kao populaciju za uzgoj
- ✓ uzgojna gustoća u skladu s prirodnim uvjetima vrste
- ✓ funkcionalan sustav upravljanja fekalijama i otpadnim vodama

Rekli smo NE jajima iz kaveznog uzgoja

Od 1. siječnja 2025. godine Kaufland Hrvatska k.d. više neće prodavati svježa jaja iz kaveznog uzgoja.

Na našim policama će se naći isključivo jaja iz podnog, slobodnog ili ekološkog uzgoja. Ova odluka je dio naše šire vizije da postanemo **lider u održivosti i dobrobiti životinja**. Vjerujemo da se **male promjene mogu pretvoriti u velike pomake prema boljem sutra.**

Zašto je to važno?

Ovaj potez je dio šireg cilja Kaufland grupacije da poboljša dobrobit životinja u našim lancima opskrbe. Naši kupci zaslužuju najbolje, a to uključuje i kvalitetne, etički uzgojene proizvode.

Naš asortiman jaja u brojkama

Vrste uzgoja jaja

Svako jaje kupljeno u maloprodaji na sebi ima **žig**, odnosno **oznaku koja govori o načinu uzgoja kokoši nesilica, državi podrijetla te identifikacijskom broju gospodarstva.**

Četiri su načina uzgoja označena različitim brojevima:

Ekološki uzgoj OZNAKA 0	svaka kokoš na raspolaganju ima osiguran vanjski prostor od najmanje 4 m ² , pristupačna im je svježa trava i ostalo raslinje kao i mogućnost čeprkanja po zemlji te je ostatak hranidbe ekološki
Slobodni uzgoj OZNAKA 1	kokoš na raspolaganju ima nešto manje prostora, odnosno 2,5 m ² gdje ima i manji pristup raslinju
Štalski, podni uzgoj OZNAKA 2	kokoši nesilice su u zatvorenom prostoru i neprekidno su osvijetljene umjetnom rasvjetom, a najveća dopuštena naseljenost u štali je 9 kokoši po m ²
Kavezni, baterijski uzgoj OZNAKA 3	dozvoljeno je 13 kokoši po m ²

*Napomena: odnosi se i na artikle koji nisu dostupni u svim poslovnica (regionalni), a brojka aktivnih artikala je podložna promjenama.

ODGOVORNO KORIŠTENJE PESTICIDA

– jer brinemo za zdravlje kupaca i dobrobit planeta

Svjesni smo svoje odgovornosti za ljude, životinje i okoliš u kontekstu trgovine prehrambenim namirnicama. Provodimo kontrole duž cijelog lanca opskrbe – počevši od sijanja, preko transporta, sve do isporuke u naše poslovnice.

Što su pesticidi

Pesticidi su prirodne ili umjetne tvari koje suzbijaju neželjene organizme, nametnike, gljivice ili korov. Neke biljke poput kave ili duhana same proizvode prirodne pesticide.

U našem Izveštaju o transparentnosti voća i povrća **fokusiramo se na smanjenje sintetičkih kemijskih pesticida**. Europska unija dozvoljava upotrebu preko 280 takvih tvari, uključujući insekticide, herbicide i fungicide.

Izazovi u korištenju pesticida

Pesticidi, kemijski-sintetičke tvari koje rješavaju probleme poput bolesti biljaka i štetnika, imaju i svoju lošu stranu jer **moгу ugroziti zdravlje naših kupaca i proizvođača te nepovratno oštetiti ekosustave**. Naš raznoliki kulturni krajolik, bogat biljnim i životinjskim vrstama, polako nestaje zbog štetnog djelovanja pesticida.

Iako nose rizike, pesticidi također pomažu u zaštiti žetve i povećanju produktivnosti biljaka. U svijetu gdje je poljoprivredno zemljište sve kritičnije, **odgovorna upotreba pesticida može imati pozitivan učinak na sigurnost hrane**.

Naši ciljevi i kako ih postižemo

Od 2006. godine aktivno radimo na smanjenju i izbjegavanju upotrebe pesticida putem projekata koje provodimo sa svojim dobavljačima.

Postavili smo tri ključna cilja:

- ✓ zaštita zdravlja naših kupaca
- ✓ zaštita ljudi u proizvodnji i lancu opskrbe
- ✓ zaštita prirode i okoliša u području uzgoja

Kako bismo te ciljeve ostvarili, razvili smo sustavan pristup pod nazivom **Kauflandova održiva primjena pesticida** koji ide korak dalje od zakonskih propisa. Naši standardi zahtijevaju da proizvođači koriste pesticide samo kada ne postoji adekvatna poljoprivredno-tehnička alternativa. Neovisne kontrole redovito provjeravaju poštivanje ovih standarda.

Ponosni smo što možemo reći da smo **predvodnici u smanjenju pesticida** pri uzgoju voća, povrća, cvijeća i biljaka, a **naši propisi smatraju se najstrožim u branši**.

Stroga pravila za održivu primjenu pesticida

Kaufland ima stroge standarde koji nadilaze zakonske okvire. Podržavamo samo one pesticide koji su neophodni i za koje ne postoje druge održive alternative. Naš popis izuzeća za posebno opasne ili štetne pesticide sadrži sve aktivne sastojke koje Kaufland zabranjuje ili su zabranjeni prema međunarodnim smjernicama (WHO – popisi 1a + 1b prema Stockholmskoj i Rotterdamskoj konvenciji). Redovito provjeravamo aktualnost tog popisa te ga po potrebi prilagođavamo, a on trenutno isključuje upotrebu preko 200 pesticida.

Slijedimo **načelo minimizacije prilikom upotrebe pesticida** s ciljem da se upotreba smanji na najmanju moguću mjeru ili potpuno eliminira. Preispitujemo dosadašnje postupanje i trudimo se promicati dugoročno održive alternative u kontekstu nacionalne i svjetske proizvodnje koje će služiti i ljudima i okolišu. Iz tog razloga **promičemo integriranu poljoprivredu i ekološku proizvodnju, uz redovite kontrole kvalitete**.

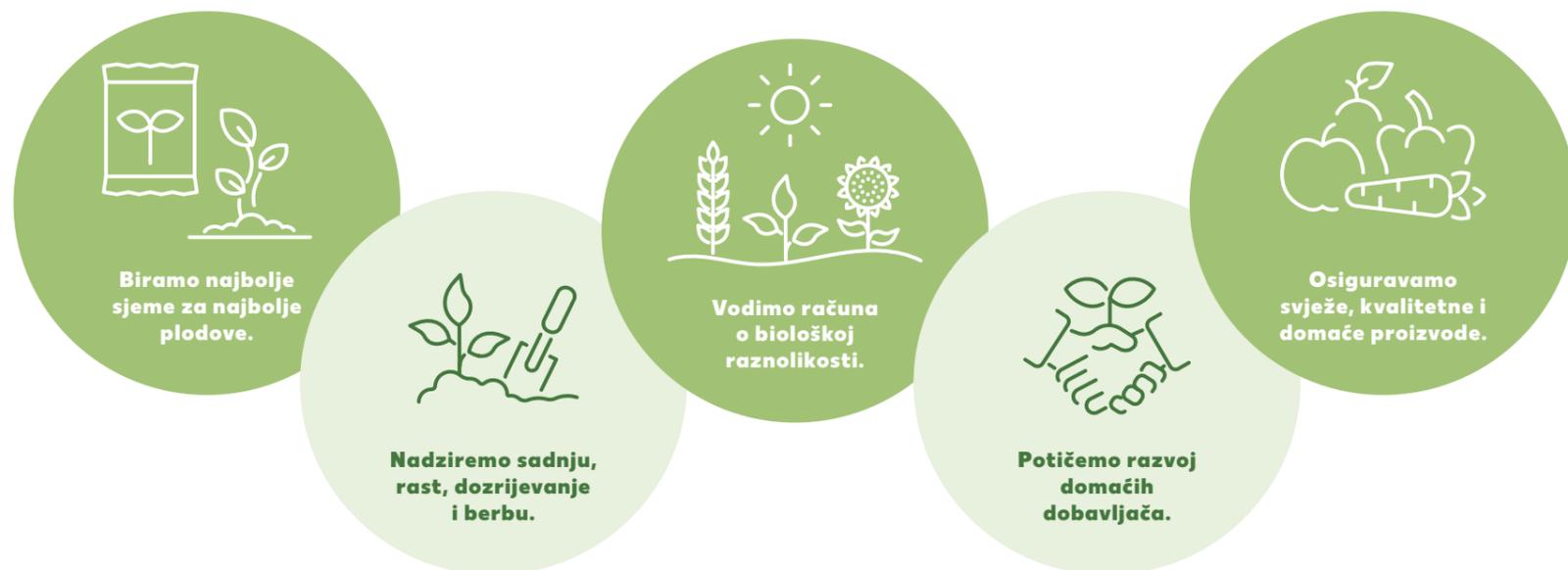
Naš je cilj osigurati da svako voće, povrće, cvijet i biljka koje se može kupiti u Kauflandu bude uzgojeno **s minimalnim utjecajem na okoliš i maksimalnom brigom za zdravlje naših kupaca**.

UGOVORENA PROIZVODNJA: Suradnja koja je urodila plodom

Kad je domaće u pitanju, kod nas nema šale! **Ugovorena proizvodnja** je projekt domaće proizvodnje u kojem dobavljači postaju Kauflandovi partneri.

Zajedno s dobavljačima dogovaramo i pratimo cijeli proces te potpuno kontroliramo finalni proizvod.

Partneri u ovom projektu su naši dugogodišnji dobavljači iz pet regija:

- ✓ Međimurja
- ✓ Središnje Hrvatske
- ✓ Dalmacije
- ✓ Podravine
- ✓ Istre

U suradnji s dobavljačima, kontroliramo sve domaće meso, voće i povrće. Ako nije dovoljno dobro – ne ide na police!

Kupnjom voća i povrća u Kauflandu podupireš domaću proizvodnju!

AGRIVI FMS: Od polja do police pod QR povećalom

Softver AGRIVI FMS prikuplja sve informacije od početka do kraja procesa proizvodnje. Time jamči potpunu sljedivost svih poljoprivrednih procesa proizvodnje, što u konačnici dovodi do visoke razine kvalitete svježeg voća i povrća.

Uvođenjem QR koda kupcima osiguravamo potpunu transparentnost o proizvodu i uvid u svaki korak proizvodnog procesa. Tako mogu saznati više o našim dobavljačima i visokokvalitetnim proizvodima koje nudimo.

QR kod osigurava:

- ✓ pouzdane izvore proizvoda i njihovu sigurnost za konzumaciju
- ✓ transparentnost i pouzdanost informacija o podrijetlu, kvaliteti i sigurnosti
- ✓ informiranost o postupcima uzgoja i brizi za usjeve
- ✓ povećanje povjerenja u naše proizvode

PRONAĐI OVAKAV KOD U KATALOGU ILI NA PROIZVODU U TRGOVINI!

AGRIVI

KAUFLAND ŠKOLA VOĆA I POVRĆA:

Potičemo zdrave navike među djecom

Kaufland škola voća i povrća jedan je od pionirskih projekata naše održive strategije – i jedan od onih na koje smo najponosniji. Još od 2017. godine pružamo podršku lokalnim proizvođačima i javnim osnovnim školama, a sve u svrhu podizanja svijesti o zdravoj prehrani među djecom.

Ovaj projekt godišnje obuhvaća oko 20.000 školaraca diljem Hrvatske koji svaki tjedan mogu uživati u besplatnom voću i povrću. Dosad smo ukupno donirali preko 900 tona svježih namirnica – i ne planiramo stati!

Jedna trgovina = barem jedna škola

Svakoj trgovini Kauflanda u Hrvatskoj i logističko-distributivnom centru dodjeljujemo jednu partnersku osnovnu školu. Usto, odabiremo i javne ustanove posvećene pružanju osnovnoškolskog obrazovanja djeci s teškoćama u razvoju. Lokalne trgovine doniraju im voće i povrće svakoga tjedna tijekom cijele školske godine.

Naša nastojanja u izgradnji održive budućnosti prepoznali su i stručnjaci. Naime, projekt Kaufland škola voća i povrća osvojio je nagradu Green Prix Greenajt festivala u kategoriji „Utjecaj na zajednicu“. Ovo je samo djelić napora koje ulažemo kako bismo najmlađima osigurali bolju svakodnevicu.

100% PRIRODNO za svaki dan

Asortiman K-Bio nudi velik izbor bio proizvoda po odličnim cijenama – od mlijeka i pahuljica, preko tjestenine do sokova. Namirnice su u skladu s EZ uredbom o ekološkoj proizvodnji te ne sadrže umjetna bojila, pojačivače okusa ni arome. Potraži znak BIO da u svakom trenutku znaš da jedeš dobro i prirodno.

JEDI RAZNOLIKO I KVALITETNO

Ponuda K-Bio proizvoda bogatija je nego ikada. Na raspolaganju imaš hranu za svako doba dana, poput voćnog jogurta, zobnih pahuljica, dimljenog lososa i neodoljive čokolade s lješnjacima. Tu su i kašice za mališane izrađene od raznih kombinacija bio voća i povrća. Misli zeleno, jedi provjereno!

HRANA BILJNOG PODRIJETLA kojoj je teško odoljeti

Bez obzira na to jesu li fleksitarijanci, vegetarijanci ili vegani, sve više ljudi svjesno odabire prehranu bez mesa i sastojaka životinjskog podrijetla. Uz assortiman K-take it veggie, uživanje u ovakvoj hrani je raznoliko, ukusno i uvijek povoljno.

UŽITAK BEZ KOMPROMISA

Svi proizvodi K-take it veggie označeni su međunarodno priznatom oznakom „V“ za vegetarijanske i veganske proizvode. Trenutno možeš birati između više od 25 vrsta. Naravno, neprestano širimo assortiman kako bismo ti osigurali još bogatiju ponudu.

PRIGRLI OKUS bez kompromisa

Želiš ili moraš izbaciti gluten i laktozu iz prehrane? Naši proizvodi K-free pojednostavit će ti svakodnevicu. Imaju svoj puni okus i ono najbolje – cjenovno su prihvatljivi. Nesmetano uživaj u čaši trajnog mlijeka ili isprobaj mješavinu za pripremu pekarskih proizvoda.

**BEZ GLUTENA,
MOLIM**

S proizvodima K-free više ne moraš raditi iznimke po pitanju okusa namirnica. Kušaj neke od naših bezglutenskih namirnica za izradu finih jela. Napravi čokoladne muffine ili lagani kolač s limunom bez puno muke. Također, doručak možeš upotpuniti pecivima raznih vrsta koja će se sigurno svidjeti i ostalim članovima obitelji, bez obzira na to moraju li se pridržavati bezglutenske prehrane.

**LAKTOZA?
NIKAKO!**

Bez laktoze

Uz K-Free asortiman, još je jednostavnije temeljiti svoju prehranu na namirnicama bez laktoze. Isprobaj hranu i napitke s različitim udjelom mliječne masti, kao i mlijeko u kojem možeš bezbrižno uživati. Poigraj se s našim proizvodima i upotrijebi ih za pripremu jedinstvenih i ukusnih jela kojih će se tražiti porcija više.

